
VUOSI- KERTOMUS 2024

SIMPUKKA

SISÄLLYS

JOHDANTO	3
JÄSENET	6
VERTAISTUKITOIMINTA	8
VERTAISTUELLISET TAPAHTUMAT.....	15
TAPAHTUMAT JA TEEMAVIIKOT.....	16
VAIKUTTAMISTYÖ	18
VIESTINTÄ	28
VAPAAEHTOISET TOIMINNAN MAHDOLLISTAJINA	35
HELMINAUHA-HANKE 2022–2024	37
YHTEISTYÖ	40
TALOUS JA HALLINTO	41

JOHDANTO

Simpukka on vuonna 1988 perustettu valtakunnallinen ja Suomen ainoa tahattoman lapsettomuuden asiantuntijaorganisaatio. Simpukka on kaikkien lapsettomuutta kokevien yhdistys, johon jokainen voi kokea kuuluvansa ja jossa tulee kohdatuksi ja tuetuksi. Simpukan tavoitteena on edistää tahattomasti lapsettomien hyvinvointia. Hyvinvointia edistetään tarjoamalla laadukasta vertaistukitoimintaa eri puolilla Suomea ja verkossa, vaikuttamalla lapsettomien asemaan ja etuihin sekä tarjoamalla tietoa tahattomasta lapsettomuudesta yhteiskunnassa.

Simpukan toiminnan piiriin kuuluvat kaikki tahatonta lapsettomuutta kokevat. Olennaista on oma kokemus siitä, että ei voi syystä tai toisesta saada lasta tai lisää lapsia, vaikka haluaisi. Lapsettomuuskokemus voi myös jäädä osaksi elämää, vaikka olisi myöhemmin saanut lapsen tai lapsia.

Vuoden 2024 teemana Tahattomasti lapsettomana Suomessa

Vuonna 2024 tahattoman lapsettomuuden teemat näkyivät vahvasti yhteiskunnallisessa keskustelussa. Etenkin hedelmöityshoitojen resurssit ja hoitojen saatavuuden ongelmat puhuttivat paljon. Simpukka osallistui aktiivisesti yhteiskunnalliseen keskusteluun, jonka aiheena oli lasta toivovan mahdollisuudet lapsiperheellistymistoiveen toteuttamiseen. Keskusteluissa näkyi myös lopullisesti lapsettomien asema Suomessa.

Entistä useampi jää lapsettomaksi ja valtaosa heistä tahtomattaan. Tätä teemaa pohdimme Simpukan hallituksen ja toimiston väen kesken edellisenä vuonna 2023. Yhdessä käydyn ideoinnin ja keskustelun pohjalta vuoden 2024 teemaksi valikoitui Tahattomasti lapsettomana Suomessa.

Vuoden 2024 teeman kautta avasimme lapsettomuuden kokemusta kokijansa elinkaaren aikana ja erityisesti yhteiskunnallisesta näkökulmasta. Millainen on lapsettomien Suomi? Millainen on lapsettoman paikka yhteiskunnassa?

Simpukan juhluvuoden 2023 kunniaksi toimimme esille moninaisia lapsettomuustarinoita yksilön näkökulmasta. Vuonna 2024 jatkoimme tarinateemaa siirtäen katseen yksilön tarinoista enemmän yhteiskunnan tasolle. Kysyimme, miten tahaton lapsettomuus näyttäytyy yhteiskunnassa yksilön kokemuksen kautta. Tarinoita saimme kasaan 14.

Tahattomasti lapsettomana Suomessa -teema kulki mukana kaikessa toiminnassa vertaistuesta viestintään. Järjestimme vuoden aikana yhteensä kuusi verkkoluentoa, joilla käsiteltiin muun muassa hedelmällisyyteen vaikuttavia tekijöitä, lapsiperheellistymisen mahdollisuuksia, keskenmenojen hoitoa sekä lapsettoman perintösuunnittelua.

Toukokuussa 2024 juhlimme Lapsettomien lauantain täyttäessä 30 vuotta. Järjestimme Tahattomasti lapsettomien ääni yhteiskunnassa - lapsettomien lauantai 30 vuotta -verkkotapahtuman 11.5.2024. Tapahtuman ohjelmassa oli Lapsettomien lauantain historiakatsaus, paneelikeskustelu ja Simpukan Helmen julkistus.

Lapsettomien lauantaita vuonna 1994 ideoimassa ollut silloinen yhdistyksen puheenjohtaja Pirre Saario kertoi päivän synnystä tilaisuuden alussa. Paneelikeskustelussa neljä kokemuksen omaavaa kävi läpi erilaisten lapsettomuuskokemusten näkymistä yhteiskunnassa sekä toiveitaan yhteiskunnalta.

Syksyllä toteutettuun sijaissynnytyskyselyyn saimme upeat 57 vastausta. Alkuvuonna 2025 valmistuva raportti tulee tarjoamaan uutta kokemustietoa sijaissynnytysprosesseista.

Yhteistyö muiden järjestöjen kanssa jatkui vahvana. Yhteistyöverkkoluentoja järjestettiin muun muassa Korento ry:n, Rusetti ry:n ja Pirkanmaan Syöpäyhdistys ry:n kanssa. Opinnäytetöitä valmistui kahdeksan. Vuoden aikana järjestimme kaksi paneelikeskustelua verkkotapahtumana, joista toinen oli Lapsettomien lauantaina ja toinen Miesten viikolla.

POIMINTOJA VUODEN 2024 TOIMINNASTA:

- Teimme vaikuttamistyötä ja kohtasimme poliittisia päättäjiä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa järjestämässämme keskustelutilaisuuksissa.
- Lausuimme kahdesti sairauslain 3 luvun muuttamisesta ja yksityisen puolen hedelmöityshoitojen Kela-korvausten palauttamisesta. Pääviestimme oli hoitojen yhdenvertainen korvaaminen lapsettomuuden syystä riippumatta.
- Tapasimme päättäjiä ja klinikkahenkilöstöä sekä koulutimme ammattilaisia. Tapaamisissa hyödynsimme tietoa keskenmenoja kokeneiden saamasta hoidosta ja tuesta sekä psykososiaalisen tuen tarpeesta ja merkityksestä lapsettomuushoitojen aikana.
- Verkkosivujen vertaistuellista tietopankkia laajennettiin lisäämällä sivu hedelmällisyydestä.
- Toteutimme monipuolista ja saavutettavaa vertaistukea kasvokkain ja verkossa eri puolilla Suomea.
- Koulutimme ja tuimme vertaisohjaajia säännöllisissä tapaamisissa.
- Toteutimme kuuden verkkoluennon sarjan yhteistyössä eri asiantuntijoiden ja toimijoiden kanssa. Luennoilla hyödynsimme myös kokemusasiantuntijoiden ääntä.
- Käännätimme Lapsitoive-esityksen viidelle uudelle kielelle: saameksi, saksaksi, somaliksi, viroksi ja venäjäksi.
- Toteutimme Tarinoita lapsettomuudesta -kampanjan yhteiskunnallisella näkökulmalla.

1. JÄSENET

Jäsenet ovat yhdistyksen toiminnan selkäranka. Jäsenpalvelujen tavoitteena on, että jäsenet kokevat jäsenyyden merkitykselliseksi, kokevat yhdistyksen olevan heidän asiallaan ja kokevat saavansa riittävästi tietoa toiminnasta. Lisäksi tavoitteena on, että jäsenmäärä pysyy vähintään ennallaan.

Vuonna 2024 toteutimme koko vuoden ajan kestävän Childwish-jäsenhankintakampanjan. Kampanjaan osallistui 12 yhteistyökumppania, jotka tarjosivat palvelujaan tai tuotteitaan jäsenetuna. Simpukassa tekemämme laaja ja aktiivinen vaikuttamistyö näkyi myös uusien jäsenten liittymismäärässä. Kokonaisjäsenmäärä nousi 42 jäsenellä vuodesta 2023 ja oli vuoden lopussa 1245. Erilaisten kampanjoiden ja vahvan jäsenyysmainostuksen merkitys on suuri jäsenmäärän laskun ehkäisemiseksi.

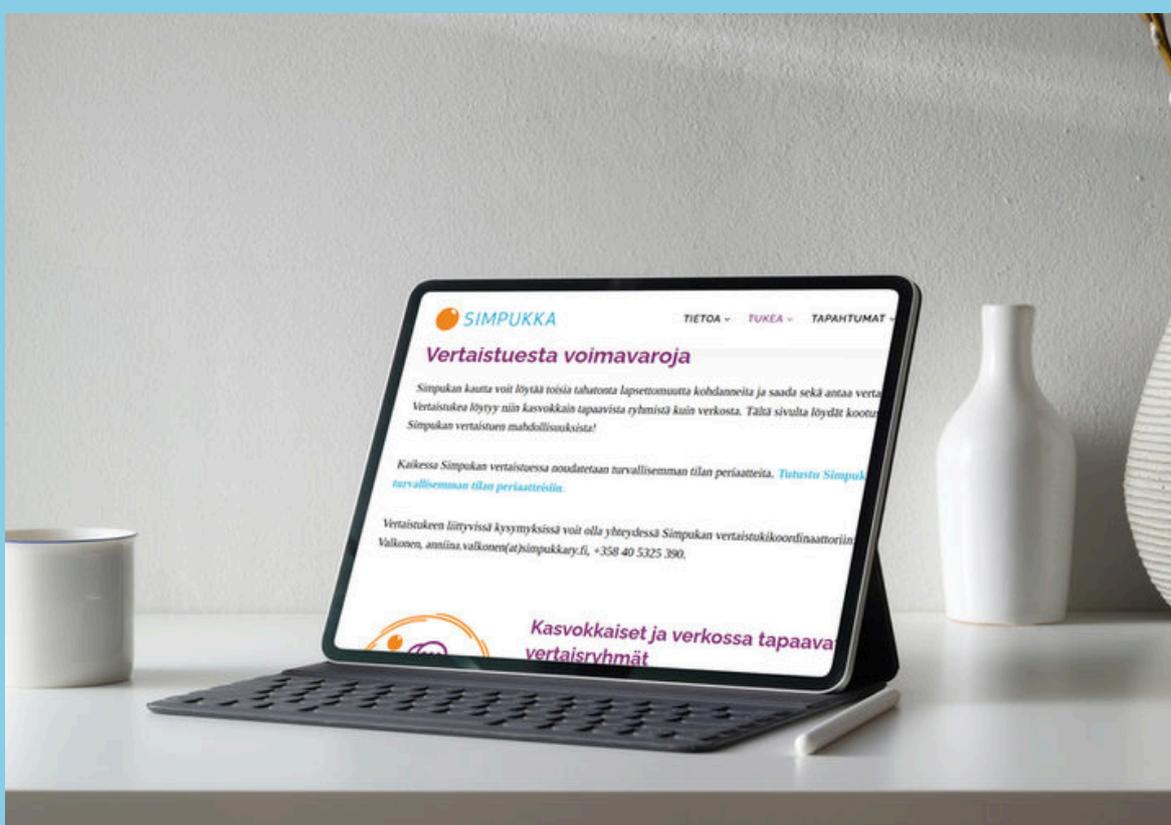
Jäsenyyden merkitystä ja hyötyjä korostetaan mainonnassa. Tähän panostamme myös vuonna 2025.

Loppuvuodesta toteutettuun jäsenkyselyyn saimme 230 vastausta. Jäsenkyselyyn vastanneista jäsenistä 62 prosenttia toivoi erityisesti saavansa yhdistyksestä vertaistukea, Vastaaajista 35 prosenttia toivoi tietoa lapsettomuudesta ja 65 prosenttia halusi tukea jäsenyydellään muita lapsettomia.

Jäsenkyselyn perusteella voidaan todeta, että jäsenet kokevat yhdistyksen ajavan heidän asiaansa ja että he kokevat saavansa yhdistyksestä tietoa lapsettomien oikeuksista ja palveluista. Jäsenkyselyyn vastanneet jäsenet kokevat jäsenyyden hyödyllisenä ja merkityksellisenä itselleen.

"On hienoa huomata, että muilla on hyvin samanlaisia kokemuksia ja tunteita kuin itsellä. Tulee olo, ettei ole yksin. Saan voimaa tapaamisista."

"Näitä tapaamisia odottaa joka kerta innolla!"

2. VERTAISTUKITOIMINTA

Simpukan vertaistukitoiminnan tavoitteena on edistää tahattomasti lapsettomien hyvinvointia ja sitä, että tahattomasti lapsettomat saavat tietoa, joka auttaa heitä lapsettomuuden kokemuksessa selviytymisessä.

Vertaistukitoiminta on suunnattu eri elämäntilanteissa oleville tahattomasti lapsettomille. Vertaistukitoiminnassa on tärkeää pystyä huomioimaan tahattomasti lapsettomien erilaiset elämäntilanteet. Eri alaryhmille ei voida tarjota yhteistä tai aina edes samanlaista toimintaa. Eri elämäntilanteissa olevilla aktivoituvat erilaiset kysymykset ja tuen tarpeet.

Lapsettomuuskriisissä kaivataan erityisesti kohdennettua ja helposti saavutettavaa vertaistukea juuri omaan elämäntilanteeseen. Toimintaan voi osallistua, vaikka ei olisi yhdistyksen jäsen.

2.1 Vertaistapaamiset

Vertaistapaamisten tavoitteena on, että toiminta on laadukasta. Keskustelu toisten samankaltaisissa tilanteissa olevien tai niitä läpikäyneiden kanssa lisää osallisuuden tunnetta. Vertaisten kesken saa kokea olevansa hyväksytty. Jakamalla omaa kokemusta voi lievittää yksinäisyyden kokemusta sekä vahvistaa omaa arjessa jaksamista.

Keskustelujen avulla voi saada työkaluja lapsettomuuden käsittelyyn.

Simpukka suunnittelee ja koordinoi vapaaehtoisten toteuttamia vertaistapaamisia eri elämäntilanteissa oleville sekä tiedottaa tapahtumista. Vertaisten kohtaamisten toteutumista edistetään myös yhteistyössä muiden järjestöjen ja organisaatioiden kanssa.

Vuonna 2024 vertaistapaamisia oli ensimmäistä lasta toivoville, lapsettomuutta kokeneille, joilla on yksi tai useampi lapsi, eri elämäntilanteessa oleville, kohduttomille, raskaana oleville, keskenmenon kokeneille, lopullisesti lapsettomille ja lapsenlapsettomille. Vertaistapaamiset mahdollistivat koulutetut vapaaehtoiset.

Vuoden aikana järjestimme 39 vertaistapaamista verkossa sekä eri paikkakunnilla kasvokkain. Osallistujia oli vertaistoimijoilta saatujen tietojen perusteella vuoden aikana 294.

Vapaaehtoisen vertaistoimijan ideoima, kehittämä ja toteuttamana synnytysvalmennus lapsettomuutta kokeville pariskunnille ja itsellisesti lasta odottaville järjestettiin verkossa 10 kertaa. Osallistujia oli 150.

2.2 Vertaiskeskustelualustat

Simpukan vertaiskeskustelualustat ovat verkkosivujen vertaisvälitys ja Tukinetin ryhmäkeskustelut. Simpukalla on myös yksityisiä Facebook-ryhmiä, joita yhdistys ylläpitää. Vertaiskeskustelualustojen tavoitteena on tarjota turvallisia ja laadukkaita vertaiskeskustelupaikkoja verkossa. Niiden kautta lapsettomat saavat helposti ja nopeasti tietoa ja tukea, joka auttaa jäsentämään omaa tilannetta.

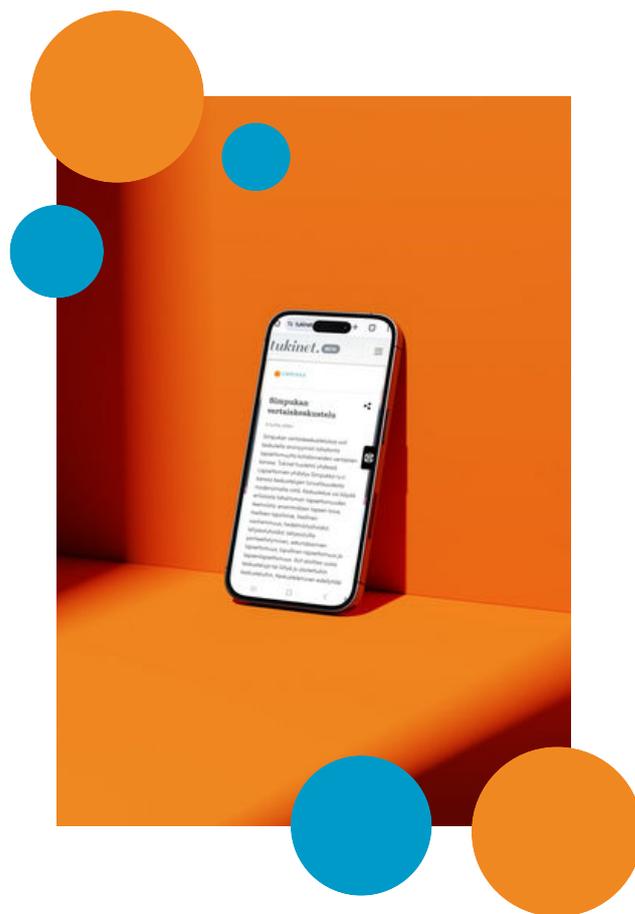
Vertaisvälitys

Vertaisvälitys on Simpukan nettisivuilla toimiva ilmoitustaulu, jossa lapsettomuutta kokevat voivat löytää henkilökohtaista keskustelutukea toiselta samaa kokeneelta sähköpostitse. Vertaisvälityksen lähtökohtana on saada matalalla kynnyksellä henkilökohtaista tukea halutessaan anonyymisti.

Vuonna 2024 tuli uusia ilmoituksia 23 kappaletta, ja kokonaisuudessaan voimassa olevia ilmoituksia oli vuoden aikana 43. Yhteystietoja välitimme vuoden aikana 53 kertaa.

Tukinetin ryhmäkeskustelut

Tukinetissä toimivat ryhmäkeskustelut mahdollistavat anonyymien vertaistuen eri elämäntilanteissa oleville lapsettomille aikaan ja paikkaan katsomatta. Vuonna 2024 Simpukka ylläpiti Tukinetissä kahta eri ryhmäkeskustelua, ja Helminauha ylläpiti yhtä ryhmäkeskustelua. Vuoden 2024 lopussa ryhmäkeskusteluissa oli liittyneenä yhteensä 278 tiliä.

Simpukan Facebook-ryhmät

Simpukalla on 11 yksityistä keskusteluryhmää Facebookissa. Ryhmät kasvavat ja niissä keskustellaan aktiivisesti.

Simpukan ylläpitämät Facebook-ryhmät (suluissa jäsenet vuoden 2024 lopussa):

- **Suljettu Simpukka** kaikille tahatonta lapsettomuutta kokeville (3729).
- **Simpukan Lapsitoive** ensimmäistä lastaan toivoville tahattomasti lapsettomille (1581).
- **SYKE-verkosto** niille tahattomasti lapsettomille, joiden elämä jatkuu yksin tai kaksin (348).
- **Lapselliset lapsettomat** lapsettomuutta kokeneille, jotka tavalla tai toisella ovat saaneet lapsen tai ovat raskaana (1948).
- **Simpukan Lapselliset Hoitojen Loputtua** niille lapsellisille lapsettomille, joiden hoidot ovat päättyneet. Ryhmässä saa vertaistukea siihen, että sopeutuu olemassa olevaan lapsilukuun ja siihen, ettei lapsiluku ole ollut oman toiveen mukainen (185).
- **Helminauha** lahjasukusoluhoidoissa oleville ja niiden avulla lapsen saaneille (1535).
- **Lahjasolualkuiset**, lahjasoluhoidoilla alkunsa saaneet yli 16-vuotiaat (26)
- **Simpukka på svenska** kaikille tahatonta lapsettomuutta kokeville ruotsin kielellä (33).
- **SYKE-nätverket** niille tahattomasti lapsettomille, joiden elämä jatkuu yksin tai kaksin. Ruotsinkielinen ryhmä (14).
- **Simpukan onnekkait** raskaana oleville tahattomasti lapsettomille. Vapaaehtoisten perustama ja ylläpitämä ryhmä. Simpukan vertaistukikoordinaattori toimii myös ryhmässä ylläpitäjänä (1774).
- **Miesten Simpukka** -ryhmään ovat tervetulleita kaikki itsensä mieheksi määrittelevät, tahatonta lapsettomuutta kokevat elämäntilanteesta riippumatta (86).
- **Kohtuuttomat-ryhmä** on synnynnäisesti kohduttomille tai kohdunpoiston läpikäyneille, jotka kaipaavat vertaistukea kohduttomuuteen ja siitä johtuvaan lapsettomuuteen (118).
- **Sijaissyntyisperheet**, yhteistyössä Sateenkaariperheet ry:n kanssa (13 jäsentä, joista 4 työntekijää)

Facebookin keskusteluryhmiä moderoitiin aktiivisesti, ja ryhmiin liittyneille lähetettiin tietoa Simpukan toiminnasta sekä jäsenyydestä. Facebook-ryhmissä oli yhteensä 25 vapaaehtoista moderaattoria ja ylläpitäjää vuoden 2024 aikana.

Vapaaehtoisille moderaattoreille on oma vertais- ja tiedonvälitysryhmä Facebookissa. Lisäksi vapaaehtoisille vertaistoimijoille on Facebookissa erillinen ryhmä, jossa voi käydä vertaiskeskusteluja ja jakaa tietoa.

Vertaischat-toiminta

Simpukan ja Helminauha-hankkeen vertaischattien alustana on MIELI Suomen Mielenterveys ry:n Tukinet-palvelu. Chat-keskusteluryhmät mahdollistavat reaaliaikaisesti anonyymien vertaistuen. Vuonna 2024 vertaischatteja järjestettiin yhteensä viidelle eri kohderyhmälle: ensimmäistä lasta toivoville, lapsettomuutta kokeville lapsen saaneille, 15–25-vuotiaille, joilla on tahattoman lapsettomuuden kokemus, lahjasoluilla lasta toivoville ja lapsen saaneille sekä itsellisesti lasta toivoville ja lapsen saaneille. Keskusteluja ohjaavat koulutetut, vapaaehtoiset chat-vertaisohjaajat.

Vuonna 2024 Simpukka järjesti yhteensä 26 vertaischatia, joihin osallistui yhteensä 78 keskustelijaa. Chat-vertaisohjaajia toimi vuoden aikana 7. Helminauha-hanke koordinoi 13 vertaischatia, joihin osallistui yhteensä 44 keskustelijaa. Chat-vertaisohjaajia toimi Helminauha-hankkeessa 3.

CHATIN NIMI	CHATTIEN MÄÄRÄ	OSALLISTUJAMÄÄRÄ
LAPSITOIVE	11	65
NUORTEN SIMPUKKA	12	11
LAPSELLISET LAPSETTOMAT	3	2
HELMINAUHA	9	29
ITSELLISET	4	15
YHTEENSÄ	39	122

Sekä vertaischatien ohjaajien että osallistujien palaute oli kiittävää. Vertaischatit koettiin merkitykselliseksi ja tärkeäksi vertaistuen muodoksi. Palautteiden mukaan osallistujat kokivat chatissa itsensä hyväksytyksi sekä ilmapiirin turvalliseksi. Vertaischatien koettiin myös edistäneen osallistujien hyvinvointia. Avoimien palautteiden perusteella oman kokemuksen jakaminen koettiin helpottavana ja merkityksellisenä. Anonymiteetti helpotti oman kokemuksen jakamista sekä toi turvallisuuden tunnetta. Lisäksi vertaischattiin osallistumisen kerrottiin muistuttaneen siitä, ettei tahattoman lapsettomuuden kokemuksen kanssa ole yksin.

2.3 Verkostot

Lapsettomien eri alaryhmät voivat jakautua omiksi verkostoikseen. Tätä kautta yhdistyksen toiminta on laajentunut palvelemaan mahdollisimman hyvin ja pitkään eri tilanteissa olevia lapsettomia. Verkostot tarjoavat myös ainutlaatuista kohdennettua vertaistukea eri alaryhmille.

Yksin ja kaksin elävien SYKE-verkosto on perustettu vuonna 2013. Lopullisesti lapsettomat kaipaavat tukea erityisesti sopeutumiseen elämään ilman lasta. SYKE-verkostoon kuuluu myös Sydänsimpukat, joka jakaa vertaistukea tahattomasti lapsettomille, joilla on myös lapsenlapsettomuuden kokemus. Vertaistoiminta aktivoitui erityisesti vuonna 2024: vapaaehtoiset järjestivät tapaamisia verkossa, Helsingissä, Seinäjoella, Turussa ja Tampereella.

Helminauha-verkosto on perustettu vuonna 2009 lahjasukusoluperheille. STEA on myöntänyt lahjasoluperheiden ja lahjasolutaustaisten henkilöiden tukemiseksi Helminauha-hankkeelle hankeavustuksen vuosille 2022–2024 (kts. luku 8).

Simpukan Kohtuuttomat-verkosto on tarkoitettu synnynnäisesti kohduttomille tai kohdunpoiston läpikäyneille, jotka kaipaavat vertaistukea tahattomaan lapsettomuuteen.

2.4 SimpukkaParit-parisuhdetoiminta

SimpukkaParit-vertaisilta toteutui lokakuussa 2024 verkossa pienellä osallistujamäärällä: kaksi osallistujaa ja vertaisohjaaja. Marraskuulle suunniteltu SimpukkaParit-päivä ei toteutunut vähäisten ilmoittautumisten vuoksi.

2.5 Tuetut lomamat

Maaseudun Terveys- ja Lomahuolto ry myönsi Simpukalle vuodelle 2024 kolme tuettua lomaa. Yksi loma oli suunnattu Simpukan kohderyhmästä tahatonta lapsettomuutta kokeneille lapsiperheille ja odottajille. Lomista kaksi oli suunnattu lahjasoluperheille. Toinen loma oli itsellisille vanhemmille ja toinen kahden vanhemman lahjasoluperheille.

Vertaislomien tavoitteena on, että lomalaiset virkistyvät, tapaavat toisia samassa tilanteessa olevia sekä saavat vertaistuen ja lomaohjelman kautta voimavaroja arkeensa. Lomalla on mahdollisuus osallistua ohjattuihin toimintatuokioihin oman jaksamisen ja toimintakyvyn mukaisesti. Tuettujen lomien ohjelmarungosta ja -sisällöstä ei vastaa Simpukka ry, vaan lomakohte ja sen ohjaajat. Kartoitimme ja perehdytimme vertaiset tuetuille lomille.

Kuortaneen Urheiluopistolla järjestettiin 2.–7.6.2024 vertaisloma tahatonta lapsettomuutta kokeneille lapsiperheille ja odottajille. Lomalle osallistui 5 perhettä sekä vertaisohjaaja perheineen. Yhteensä paikalla oli 12 aikuista ja 11 lasta.

Kahden vanhemman lahjasoluperheiden tuettu loma järjestettiin 21.–27.7.2024, Hyvinvointikeskus Kunnonlähteessä Kankaanpäässä. Lomalle osallistui 20 aikuista ja 18 lasta.

Itsellisten tuettu loma järjestettiin 30.6.–5.7.2024 Pajulahden Liikuntakeskuksessa. Lomalle osallistui 15 aikuista ja 17 lasta. Helminauha-hankkeen työntekijät koordinoivat tuetuille lomille kokemuksen omaavat vertaisperheet, jotka järjestivät ohjelmaa perheille.

2.6 Muu vertaistukitoiminta

Simpukka on järjestänyt vapaaehtoisten, jäsenten ja muun kohderyhmän aloitteista nousevaa toimintaa mahdollisimman ketterästi ja matalalla kynnyksellä.

Yhteistyö Rusetti ry:n kanssa

Vammaisten naisten valtakunnallisen yhdistyksen Rusetti ry:n kanssa järjestettiin vuoden 2024 aikana kolme yhteistä tilaisuutta, joissa tarjottiin vammaisille naisille tietoa ja tukea tahattoman lapsettomuuden teemoista.

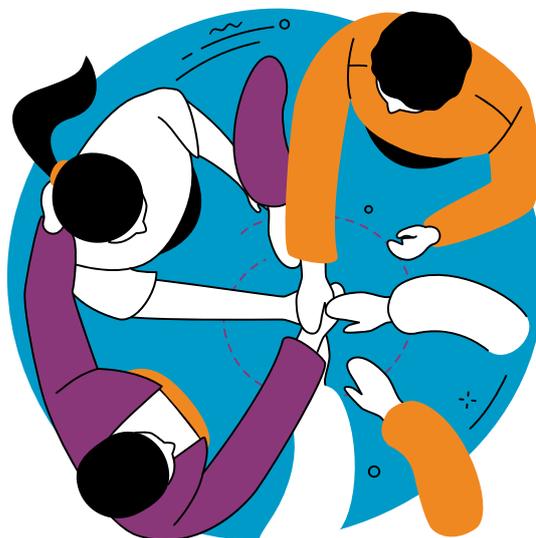
Tampereella järjestettiin 13.4. kasvokkain pidetty tilaisuus, jonka ohjelmassa oli Helminauha-hankkeen hankevastaavan Jenni Huhtalan puheenvuoro lapsettomuuskokemuksesta ja lahjasoluteemoista, kolme kokemuspuheenvuoroa sekä vertaistuellista keskustelua. Paikalla oli kuusi osallistujaa.

Tiistaina 27.8. järjestettiin vertaistapaaminen verkossa. Ohjelmassa oli Simpukan vertaistukikoordinaattorin alustus lapsettomuusteemoista ja vertaiskeskustelua. Paikalla oli kolme osallistujaa.

Torstaina 21.11. järjestettiin verkossa tilaisuus, jossa oli Jenni Huhtalan puheenvuoro lahjasoluhoidoilla lapsiperheellistymiseen liittyvistä teemoista ja Adoptioperheet ry:n vapaaehtoistoiminnan asiantuntijan Altti Rannikon puheenvuoro adoptioprosessista. Osallistujia oli seitsemän.

Rakastettu-vertaispäivä keskenmenon kokeneille

Huhtikuussa järjestettiin Tampereen seurakuntien toimijoiden sekä Tähti ry:n kanssa yhteistyössä Rakastettu-päivän keskenmenon kokeneille. Osallistujia oli paikalla seitsemän.

3. VERTAISTUELLISET TAPAHTUMAT

Vertaistuellisten tapahtumien tavoitteena on jakaa tietoa ja tukea tahattomasta lapsettomuudesta. Järjestimme verkkoluentoja vuoden aikana kuusi, joista yksi järjestettiin Pirkanmaan Syöpäyhdistyksen kanssa ja muilla luennoilla mukana oli asiantuntija.

Verkkoluennoille osallistui 225 henkilöä, ja luentotallenteita katsottiin 773 kertaa. Verkkoluentojen teemat olivat:

- Voiko hedelmällisyyteen vaikuttaa?
- Lapsettomuushoidot lapsiperheellistymisen mahdollistajana.
- Edunvalvontavaltuutus lapsettoman henkilön näkökulmasta.
- Lapsettoman perintösuunnittelu.
- Syöpä ja tahaton lapsettomuus.
- Keskenmenot eivät johdu vain sattumasta – on syitä, joita voidaan hoitaa.

Lisäksi järjestimme kaksi verkkotapahtumaa, joista toisen Lapsettomien lauantaina ja toisen Miesten viikolla. Verkkotapahtumiin osallistui 72 henkilöä, ja tallenteita katsottiin 83 kertaa. Verkkotapahtumien teemat olivat:

- Tahattomasti lapsettoman ääni yhteiskunnassa - Lapsettomien lauantai 30 vuotta, keskustelupaneeli.
- Miesten lapsitoive, Miesten viikon keskustelupaneeli,

Tyhjän sylin tilaisuuksia järjestävät paikallisseurakunnat yhdessä eri yhdistysten kanssa. Toimimme yhteistyössä neljässä eri Tyhjän sylin tilaisuudessa. Näissä tilaisuuksissa oli mukana Simpukan vapaaehtoinen tai työntekijä. Tämän lisäksi yhdistyksen materiaalia toimitettiin seurakunnille ja tiedotettiin kaikista tietoon tulleista tilaisuuksista verkkosivuilla.

HELMINAUHA RANKE SIMPUKKA

VERKKOLUENTO:
KESKENMENOT EIVÄT JOHDU VAIN
SATTUMASTA
- ON SYITÄ, JOITA VOIDAAN HOITAA

AJANKOHTA:
TO 17.10.2024
KLO 17.30-19

LUENNOITSIJA:
Eero Varila
Lapsettomuuslääkäri

Lapsettomien
SIMPUKKA-VIIKKO
6.-12.5.2024

VERKKOLUENTO:
LAPSETTOMUUSHOIDOT
LAPSIPERHEELLISTYMISEN
MAHDOLLISTAJANA

TI 7.5.2024
KLO 18-19

Marika Mikola
Naistentautien ja
synnytysten
erikoislääkäri,
lapsettomuuslääkäri

VERKKOLUENTO:
SYÖPÄ JA TAHATON
LAPSETTOMUUS

TIISTAINA 8.10.
KLO 18-19.30

SIMPUKKA

PIRKANMAAN
SYÖPÄYHDISTYS

4. TAPAHTUMAT JA TEEMAVIIKOT

Järjestämme vuoden aikana erilaisia tapahtumia, joiden tavoitteena on, että eri elämäntilanteissa olevat tahatonta lapsettomuutta kohtaavat saavat tarvitsemaansa tietoa ja tukea. Järjestimme vuoden aikana verkkoluentoja, vertaistukitapaamisia kasvokkain ja verkossa sekä somekampanjoita.

Suurin kampanjamme oli Lapsettomien Simpukka-viikko 6.–12.5.2024 ja sen aikana vietetty Lapsettomien lauantai 11.5. Toimme Lapsettomien Simpukka-viikolla tahatonta lapsettomuutta näkyväksi ilmiönä ja kokemuksena. Järjestimme tahattoman lapsettomuuden kokemusta esille tuovan viestintäkampanjan ja välitimme kokemusasiantuntijoita median haastateltaviksi.

Järjestimme Lapsettomien Simpukka-viikolla vertaistukitapahtumia sekä kolme verkkoluentoa. Verkkoluentoja aiheina olivat Voiko hedelmällisyyteen vaikuttaa, Lapsettomuushoidot lapsiperheellistymisen mahdollistajana ja Edunvalvontavaltuutus lapsettoman henkilön näkökulmasta. Luennoille osallistui yhteensä 96 kuulijaa.

Järjestimme Lapsettomien lauantaina verkkotapahtuman Tahattomasti lapsettoman ääni yhteiskunnassa - lapsettomien lauantai 30 vuotta. Tapahtuman ohjelmassa oli Simpukan alkuvuosina puheenjohtajana toimineen Pirre Saarion haastattelu, kokemuksenomaavien paneelikeskustelu sekä Simpukan Helmen julkistus.

Viisi kirjastoa järjesti viikon aikana lapsettomuusaiheisen kirjanäyttelyn.

Kansainvälisenä keskenmenon kokeneiden päivänä, International Pregnancy and Infant Loss Remembrance Day, 15.10. jaoimme keskenmenojen hoitopolkuun liittyvän kyselyn tuloksia. Julkaisimme mediatiedotteen otsikolla Keskenmenojen puutteellinen hoito voi johtaa lapsitöiveestä luopumiseen. Etsimme muutamalle lehdelle haastateltavia keskenmenoteemaan liittyen. Osallistuimme kansainväliseen Wave of light -kynttilähetkeen virtuaalisesti.

Syyskaudella pääasiallinen kampanjaviikkomme ajoittui marraskuun alkuun, kun vietimme kansainvälistä European Fertility Weekiä ja Miesten viikkoa 4.–10.11.2024. Järjestimme Miesten viikolla peneelikeskustelun, jossa neljä tahattoman lapsettomuuden kokenutta miestä kertoi kokemuksestaan. Paneelin juonsi vapaaehtoistoimija.

Julkaisimme tiedotteet otsikoilla "Pitääkö minun tulla näyttämään, miten niitä lapsia tehdään?" Tahattomasti lapsettomat miehet saavat loukkaavia kommentteja sekä Kun machomies astuu huoneeseen, kaikki naiset tulevat raskaaksi – onko lisääntymiskyvytön mies muiden silmissä vähemmän mies? Muutama media julkaisi tiedotteen pohjalta uutisen tai etsimämme henkilön haastattelun aiheesta.

European Fertility Weekin teemana oli The Gamete Story – lahjasoluhoidoihin liittyvien säännösten edistäminen ja hoitojen kattavuus. Käsittelimme teemaa Simpukan ja Helminauhan somekanavilla.

Olimme mukana myös parisuhdeviikon viestintäkampanjassa sekä viestimässä endometrioosiviikolla, PCOS-viikolla, vapaaehtoisten päivänä, vertaistuen päivänä ja maailman mielenterveyspäivänä 10.10.

Simpukan toimisto Simpukka-viikolla 2024

5. VAIKUTTAMISTYÖ

Simpukan vaikuttamistyön tavoitteena on, että tahattomasti lapsettomien asema heitä koskevissa palveluissa vahvistuu ja että tahattomasti lapsettomien erityiskysymykset huomioidaan heitä koskevassa yhteiskunnallisessa päätöksenteossa.

Vuonna 2024 teimme vaikuttamistyötä poliittisten päättäjien ja ammattilaisten suuntaan järjestämällä keskustelutilaisuuksia yhteistyökumppaniemme kanssa. Monimuotoiset perheet verkoston ja Eduskunnan monimuotoiset perheet -ryhmän kanssa järjestimme syyskuussa Lapsitoiveen toteuttamisen politiikkaa -tapahtuman Eduskunnan Kansalaisinfossa. Marraskuussa järjestimme Eurooppasalissa Fertility European kanssa tilaisuuden Suomalaisten lapsitoiveen tukeminen.

Lausuimme kahdesti sairauslain 3 luvun muuttamisesta ja yksityisen puolen hedelmöityshoitojen Kela-korvausten palauttamisesta. Pääviestimme lausunnoissa oli hoitojen yhdenvertainen taloudellinen tukeminen lapsettomuuden syystä riippumatta.

Työelämävaikuttamisessa teimme tiivistä yhteistyötä Monimuotoiset perheet -verkoston kanssa, ja tapasimme ammattiliittojen edustajia. Lisäksi osallistuimme Korento ry:n järjestämään PCOS-iltaan puheenvuorolla tahaton lapsettomuus ja suru työelämässä.

Vapaaehtoisten vaikuttajatiimi suunnitteli ja pohti erilaisia vaikuttamisen tapoja, kirjoitti mielipidekirjoituksia ja valmistautui aluevaalivaikuttamiseen. Vaikuttamistyötä tehtiin yhteistyössä muiden järjestöjen ja toimijoiden kanssa, joilla on samanlaisia tavoitteita.

5.1 Yhteiskunnallinen päätöksenteko

Tahattomasti lapsettomat työelämässä

Keväällä 2024 julkaisimme Monimuotoiset perheet -verkoston kanssa yhteistyössä tiedotteen lapsettomien kokemasta työelämäsyrynnästä. Työelämäsyryntäasiat näkyivät myös mediassa. Simpukka mainittiin työelämäsyryntään liittyvissä median uutisissa vuoden aikana kaksi kertaa.

Tuotimme taustatietoa paikallisiin työehtosopimusneuvotteluihin, ja tapasimme ison ammattiliiton työehtosopimusneuvottelijan. Vuonna 2024 viidestä paikallisesta työehtosopimuksesta löytyi kirjaus lapsettomuushoitojen ajalta aiheutuvien poissaolojen palkallisuudesta. Tapaamisten perusteella on viitteitä siitä, että vuonna 2025 lapsettomuushoidot huomioivia työehtosopimuksia on tulossa lisää.

Yhteistyömme Monimuotoiset perheet -verkoston kanssa työelämävaikuttamiseen liittyvissä asioissa on ollut tiivistä.

Yhdessä jatkoimme vaikuttamistyötä lapsettomuushoitajien ajalta aiheutuvien poissaolojen palkallisuudesta.

Osallistuimme Monimuotoiset perheet -verkoston järjestämään Raskaus- ja perhevapaasyrjintä -seminaariin sekä työehtosopimusseminaariin. Seminaareissa tapasimme työelämätoimijoita ja päättäjiä ja puhuimme tahattomasti lapsettomien kokemasta syrjinnästä työelämässä.

Olemme jäsenenä mukana Gynekologisen potilasjärjestö Korento ry:n Sairaalan hyvä työelämä -hankkeen ohjausryhmässä. Lisäksi olimme puhujana ja asiantuntijana Korento ry:n järjestämässä PCOS-illan Lapsettomuuden suru työelämässä, jossa paikalla oli 11 kuulijaa.

Vuonna 2021 toteutetun työelämäkyselyn aineistoa hyödynnettiin vuonna 2024 valmistuneessa pro gradu -tutkielmassa Tahattomasti lapsettomien työkyvyn kokemuksia lapsettomuushoitajien aikana.

Poliittisiin päättäjiin vaikuttaminen

Tapasimme yksittäisiä kansanedustajia ja puhuimme päättäjien kanssa tahattomasti lapsettomien tukemisesta, hedelmöityshoitajien resursseista ja hoitoihin käytettyjen varojen tuotosta, keskenmenojen hoidosta sekä ei-kaupallisten sijaissyntyneiden sallimisesta. Tuotimme tietoa myös yksityisten hedelmöityshoitajien Kela-korvausten poistamisen vaikutuksista Suomen syntyvyyteen ja Kela-korvausten maksamisen merkityksestä lapsettomuuden syystä riippumatta.

Järjestimme vuoden aikana yhteistyössä eri toimijoiden kanssa keskustelu- ja yleisötilaisuuksia seuraavista teemoista:

- Discussin policies to improve birth rate in European countries - verkkotilaisuuden järjestimme yhteistyössä Väestöliiton, Suomen Fertilititeettiyhdistyksen ja Ferringin Lääkkeet Oy:n kanssa. Tilaisuus oli suunnattu sosiaali- ja terveysvaliokunnan edustajille.
- Lapsitoiveen toteuttamisen politiikkaa - tapahtuman Kansalaisinfossa järjestimme yhteistyössä Monimuotoiset perheet -verkoston ja Monimuotoiset perheet -eduskuntaryhmän kanssa.
- Suomalaisten lapsitoiveen tukeminen -tilaisuuden Eurooppasalissa järjestimme yhteistyössä Fertility European ja Ferring Lääkkeet Oy:n kanssa.

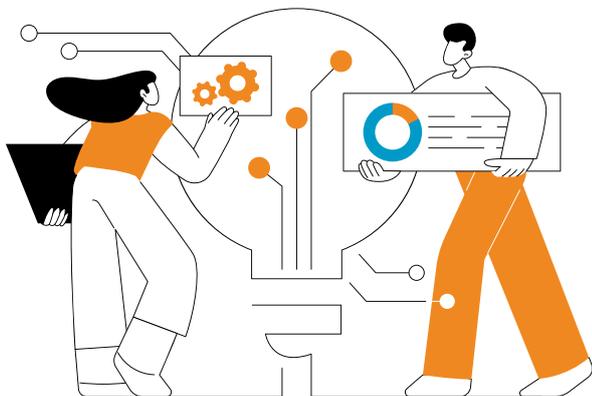
Lisäksi osallistuimme kuulijana Keskustan tulevaisuusfoorumiin.

Vuoden 2024 alussa saimme tiedon, että Kela-korvaus palautetaan 2025 alkaen yksityisen puolen hedelmöityshoitajien ja lisäksi hallitus esitti, että maksettavia korvauksia korotettaisiin. Korvaukset kattaisivat jatkossa noin 40 prosenttia korvauksen perusteena olevista kustannuksista. Korvausta saisi hedelmöityshoidoista, jotka on annettu lääketieteellisistä syistä. Muita kuin sairauden tai muun terveydellisen syyn perusteella annettavia hedelmöityshoitoja ei korvattaisi.

Muutosten piti tulla voimaan 1.1.2025, mutta asia on edelleen eduskunnan käsittelyssä. Ei-lääketieteellisten syiden korvausten ulkopuolelle jättäminen viivyttää päätöstä.

Aiheeseen liittyen Simpukka lausui vuoden 2024 aikana kaksi kertaa sairausvakuutuslain 3 luvun 3 §:n muuttamisesta. Lausunnoissa korostimme itsellisten naisten ja naisparien oikeutta Kela-korvauksiin. Lausunto johti lukuisiin median yhteydenottoihin sekä Monimuotoiset perheet -verkoston kuulemiseen Sosiaali- ja terveysvaliokunnassa.

Lisäksi lausuiimme Ota kantaa -palvelun kautta Terveydenhuollon Palveluvalikoimaneuvoston (Palko) esiselvitykseen. Palkon tiedotteen mukaan suositusluonnoksen arvioitu valmistumisajankohta on kevät 2025, jolloin se tulee otakantaa.fi-palveluun kommentoitavaksi. Lopullinen suositus julkaistaan myöhemmin vuonna 2025. Nyt aloitetun suositusosion valmistuttua on tarkoitus edetä käsittelemään ei-lääketieteellisiä hedelmöityshoitojen perusteita sekä erityisryhmien tilanteita.

Sijaissynnytys

Simpukka edistää ei-kaupallisen sijaissynnytyksen sallimista Suomessa. Vaikuttamistyötä tehdään yhteistyössä muiden järjestöjen, erityisesti Sateenkaariperheiden ja Väestöliiton kanssa.

Sijaissynnytyksprosesseihin liittyvään tiedon tarpeeseen ja vaikuttamistyön tueksi toteutimme elo-syyskuussa 2024 sijaissynnytykskyselyn. Kysely oli tarkoitettu sijaissynnytyksprosessia harkitseville, prosessissa oleville ja sijaissynnytyksjärjestelyillä lapsen saaneille sekä heille, joiden prosessi on päättynyt tuloksettomana. Kyselyyn saatiin vastauksia 57. Vastaajista 33 harkitsi sijaissynnytyksprosessiin lähtemistä, 4 vastaajalla prosessi oli parhaillaan kesken ja 12 vastaajaa oli saanut lapsen tai lapsia sijaissynnytyksellä. Kyselyraportti valmistuu keväällä 2025.

Oikeusministeriö käynnisti tammikuussa 2021 selvitystyön sijaissynnytyksen sallimisen edellytyksistä hallitusohjelman mukaisesti. Oikeusministeriön selvitys valmistui lopulta yli vuoden alkuperäistä aikataulua myöhemmin huhtikuussa 2023. Lausuiimme selvitykseen toukokuussa 2023 yhdessä Sateenkaariperheet ry:n kanssa. Lausuntotiivistelmä valmistui 7.3.2024. Lausuntotiivistelmästä julkaisimme kesäkuussa 2024 tiedotteen yhdessä Sateenkaariperheet ry:n kanssa. Mediatiedotteita sijaissynnytykseen liittyen julkaisimme vuoden 2024 aikana yhteensä viisi.

Oikeusministeriön sijaissynnytysselvityksen lausuntotiivistelmän valmistuminen sekä Simpukan tekemä sijaissynnytyskysely nosti sijaissynnytykset mediahuomion kohteeksi. Saimme vuoden aikana 13 yhteydenottoa ja haastattelupyyntöä medialta. Näiden pohjalta ilmestyi kuusi artikkelia. Simpukan asiantuntijuutta hyödynnettiin muun muassa Ylen, Helsingin Sanomien ja MTV Uutisten artikkeleissa.

Sijaissynnytykseen liittyviä edunvalvonnallisia kysymyksiä ja neuvontapyyntöjä tuli kohderyhmältä 35 kappaletta. Pystyimme reagoimaan kaikkiin pyyntöihin ja ohjaamaan henkilöitä muiden palvelujen piiriin. Yhteydenottojen määrä on selvässä kasvussa. Simpukan asiantuntijuus on tärkeää sijaissynnytystä harkitseville ja sijaissynnytyksen avulla lapsen saaneille perheille, koska heille ei ole tarjolla yhteiskunnan tarjoamaa tukea.

Vapaaehtoisista koostuva sijaissynnytyskehittäjätiimi tapasi vuoden aikana kaksi kertaa. Kehittäjätiimi vaikutti muun muassa sijaissynnytyskyselyn sisältöön.

Keskenmenojen hoitopolku

Toteutimme syksyllä 2022 kyselyn keskenmenon kokeneille. Kyselyyn vastasi 761 henkilöä. Laaja kyselyraportti julkaistiin huhtikuussa 2023. Vuonna 2024 hyödynsimme kyselytietoa vaikuttamistyössä klinikoilla, koulutuksissa ja päättäjätapaamisissa.

Kyselyn tuloksia hyödynnetään parhaillaan menossa olevan keskenmenojen Käypä hoito -suosituksen laadinnassa. Simpukan tuottama kyselytieto keskenmenon kokeneiden saamasta hoidosta toimii valmistelutyössä kohderyhmän äänenä.

Oulun yliopiston hoitotieteen maisteriohjelman opiskelijat tekivät Keskenmenohoitopolun kehittämistyön, joka valmistui huhtikuussa 2024. Lisäksi tekeillä olevia keskenmenoteemaisia opinnäytetöitä on kolme. Keskenmenojen hoitoon liittyviä mediauutisia julkaistiin kuusi.

Marraskuussa järjestimme verkkoluennon keskenmenojen hoidosta. Keskenmenot eivät johdu vain sattumasta – on syitä, joita voidaan hoitaa -luennon asiantuntijana oli lapsettomuuslääkäri Eero Varila. Luennot osallistui 83 henkilöä, ja tallenteen katseluja oli 343.

Kansainvälinen vaikuttaminen

Simpukka on Fertility European täysjäsen.

Fertility Europe järjesti maaliskuussa jäsenille kevättapaamisen Varsovoissa Puolassa 22.–23.3.2024. Ohjelmaan kuului muun muassa strategiatyöpaja, jäsenyhdistysten edunvalvontatyön esittelyjä ja FActs!-pelin pilottimaiden raportointia.

Fertility European vuosikokous pidettiin heinäkuussa Amsterdamissa 8.–10.7.2024. Sääntöjen mukaisesti kokouksessa hyväksyttiin edellisen vuoden tilinpäätös ja toimintakertomus sekä kuluneen vuoden budjetti ja toimintasuunnitelma. Uusia varsinaisia jäseniä hyväksyttiin tällä kertaa yksi, ja yksi jäsenyhdistys erosi. Fertility European esittelyosasto keskittyi FActs!-pelin esittelyyn sekä uuden Atlas-kartan esijulkaisuun. Uuden Atlas-kartan virallinen julkaisutilaisuus oli Brysselissä 3.12.2024. Vuoden 2024 aikana FActs!-peli käännettiin ja julkaistiin 17 eri kielellä, myös suomeksi. Pilottimaat saavuttivat yhteensä yli 2000 vastausta, mikä riittää tieteellisen tutkimuksen julkaisuun vuonna 2025.

Jäsenkokouksessa Simpukkaa edusti Satu Rautakallio-Hokkanen. Fertility European kautta Simpukka oli Euroopan potilasjärjestöjen katto-organisaation European Patients' Forum (EPF) jäsen. Fertility Europe piti yllä yhteyksiä Euroopan Parlamentin edustajiin.

Vuonna 2024 jatkoimme myös pohjoismaista yhteistyötä ja järjestimme pohjoismaisten lapsettomuusjärjestöjen Nordic Fertility Networkin Nordic meetingin Helsingissä 6.–8.9.2024.

Monimuotoiset perheet -verkosto

Monimuotoiset perheet -verkoston tehtävänä on tunnistaa verkoston järjestöjen kohderyhmiä yhdistäviä yhteisiä haasteita, etsiä niihin ratkaisuja ja viedä näitä ratkaisuja palveluiden ja lainsäädännön kehittäjien tietoisuuteen.

Simpukka toimii tahattomasti lapsettomien perheiden asiantuntijana verkostossa ja tuottaa tahatonta lapsettomuutta koskevaa tietoa verkoston vaikuttamistyöhön.

Vuonna 2024 jatkettiin muun muassa työelämävaikuttamista ja valmistauduttiin vuoden 2025 kunta- ja aluevaaleihin. Vuoden aikana hyväksyttiin verkoston vaikuttamistyön strategia 2024–2027. Verkosto toimi myös asiantuntijatahona poliittiselle päätöksenteolle ja lainsäädäntöprosesseille edistäen perheiden yhdenvertaisuutta.

Monimuotoiset perheet -verkoston järjestöt ovat Adoptioperheet ry, Käpy – Lapsikuolemaperheet ry, Lapsettomien yhdistys Simpukka ry, Familia ry, Perhehoitoliitto ry, Sateenkaariperheet ry, Suomen Monikkoperheet ry, Suomen Nuoret Lesket ry, Suomen Uusperheellisten Liitto ry ja Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry.

Muut verkostot ja työryhmät

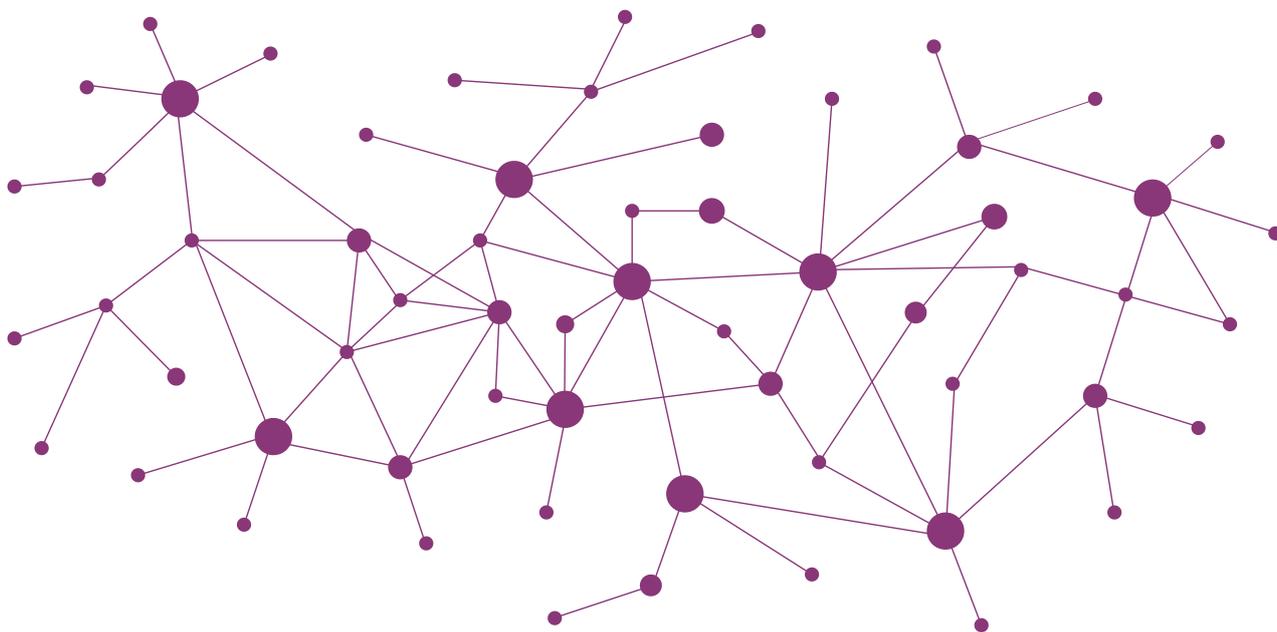
Simpukka osallistui eduskunnan Monimuotoiset perheet -ryhmän työskentelyyn. Vuonna 2024 ryhmä kokoontui neljä kertaa. Ryhmän puheenjohtajana toimi Lotta Hamari ja ryhmän varapuheenjohtajana toimi Bella Forsgrén. Monimuotoiset perheet -eduskuntaryhmä järjesti yhdessä Simpukan ja Sateenkaariperheet ry:n kanssa syyskuussa Lapsitoiveen toteuttamisen politiikka -tapahtuman Kansalaisinfossa. Monimuotoiset perheet -eduskuntaryhmän tapaamisessa saimme palautetta siitä, miten tärkeää Simpukan tarjoama psykososiaalinen tuki lapsettomuushoitopolulla on.

Yhdistyksen toiminnanjohtaja oli adoptiolautakunnan täysistunnon jäsen. Täysistunnon tehtävänä on seurata ajankohtaisia adoptioasioita ja tiedottaa niistä.

Täysistunto kokoontui vuoden aikana kolme kertaa ja järjesti lisäksi jäsenilleen koulutuksen ajankohtaisista adoptioaiheista. Vuoden aikana täysistunnon asialistalla olivat esimerkiksi kouluterveyskyselyn tulokset adoptoitujen osalta ja adoptio-osaamisen vahvistaminen hyvinvointialueilla.

Simpukka kuuluu parisuhdeverkkoon, jota koordinoi Parisuhdekeskus Kataja ry. Verkostossa on mukana yli 60 toimijaa. Parisuhdeverkosto edistää toiminnallaan vahvistavan parisuhdetyön yhteiskunnallista näkymistä. Simpukka osallistui verkoston kokouksiin kaksi kertaa vuoden 2024 aikana.

Simpukka kuuluu myös kansalliseen adoptioverkkoon, joka jakaa tietoa verkoston jäsenten kesken ja pyrkii tunnistamaan ja vaikuttamaan adoptiokysymyksiin Suomessa. Simpukka osallistui verkoston kokouksiin kolme kertaa vuoden 2024 aikana.

5.2 Tahattomasti lapsettomat palveluissa

Ammattilaisten osaamisen kehittäminen

Tahattomasti lapsettomia työssään kohtaavia ammattilaisia koulutetaan resurssien mukaan pyynnöstä. Vaikka ammattilaisten ja opiskelijoiden koulutuksen tarve on tunnistettu, ei proaktiiviseen koulutusten tarjoamiseen ja tuottamiseen ole resursseja.

Vuoden 2024 aikana vierailimme yhteistyössä Helminauha-hankkeen kanssa kolmella julkisen sektorin hedelmöityshoitoja tarjoavalla klinikalla (Tays, Tyks ja Jyväskylän keskussairaala) sekä kahdella yksityisen sektorin klinikalla (Ovumia Helsinki ja Mehiläinen Felicitas Turku). Ammattilaisten kohtaamisia oli 62. Veimme heille tietoa psykososiaalisen tuen tarpeesta ja keskenmenokyselyn tuloksista. Lisäksi postitimme Simpukan ja Helminauhan materiaaleja 37 klinikalle.

Terveystieteiden alan opiskelijoille ja ammattilaisille toteutimme seitsemän koulutusta, joihin osallistui yhteensä 451 henkilöä. Koulutukset käsittelivät tahatonta lapsettomuutta kokeneiden sekä keskenmenon kokeneiden kohtaamista terveydenhuollossa. Simpukka teki opinnäyteyhteistyötä eri oppilaitosten kanssa. Vuoden aikana valmistui kahdeksan opinnäytetyötä.

Koulutimme ja kohtasimme eri verkostoissa ja messuilla vuoden aikana yhteensä 1167 ammattilaista.

Muu vaikuttamistyö palveluissa

Simpukka valvoo hedelmöityshoitojen saatavuutta ja kokemuksia potilaiden näkökulmasta seuraamalla tiedotusta, tekemällä yhteistyötä klinikoiden kanssa ja keräämällä ja kartoittamalla kokemuksia.

Simpukka ja Helminauha-hanke seurasivat hedelmöityshoitojen saatavuutta, lahjasukusoluhoidon tilannetta, keskenmenon kokeneiden hoitokokemuksia, yksityisen hoidon Kela-korvausten poistamisen vaikutuksia sekä hedelmöityshoitoihin pääsyä. Näitä aihepiirejä seurattiin aktiivisesti someryhmien keskustelun, yhteydenottojen ja median avulla. Päätäjille ja medialle välitettiin tietoa hedelmöityshoitojen resursseista, keskenmenon hoitopolun puutteista ja tahatonta lapsettomuutta kokeneiden tarpeista.

5.3 Edunvalvonnallinen tieto

Edunvalvonnallisissa kysymyksissä tietoa tarvitsevia pyritään palvelemaan tuottamalla tietoa, joka hyödyttää monia. Yhdistyksellä ei ole resursseja palvella edunvalvonnallisissa kysymyksissä yksilöllisesti, mutta neuvontaa ja ohjausta annettiin mahdollisuuksien mukaan sähköpostitse ja puhelimitse tulleisiin kysymyksiin.

Edunvalvonnallisiin tarpeisiin liittyviä yhteydenottoja tuli 57, joista 27 koski sijaissyntytystä. Viikoittain päivystävässä neuvontapuhelimessa vastattiin edunvalvontaa koskeviin kysymyksiin 37 puhelussa.

Lisäksi sijaissynnytyksiin liittyviä yhteydenottoja tuli yhteiskumppaneilta 5, medialta 7 ja opiskelijoilta 2.

Yhteydenottojen ja kysymysten kautta saimme tietoa muun muassa hedelmöityshoitojen yhdenvertaisuutta koskevista epäkohdista, klinikoiden toiminnasta, hoitovirheistä ja hoitopääsystä, työelämäsyrynnästä, keskenmenojen hoidosta ja parisuhteen tuen saamisen haasteista.

Edunvalvonnallista tukea tarvitsevat henkilöt saivat ajantasasta tietoa ja keskustelutukea ja heille tarjottiin palveluohjausta.

Verkkosivustolle tuotettiin uutta tietoa, ja niille avattiin uusi hedelmällisyssivu.

Psykososiaalinen tuki hoitopolulla

Tuotimme tietoa psykososiaalisen tuen tarpeista lapsettomuushoitopolulla. Tieto oli tärkeässä osassa niin tarjoamillamme ammattilaisluennoilla, klinikkakäynneillä kuin päättäjätapaamisissa. Ammattilaiset kokivat saaneensa koulutuksissa tietoa psykososiaalisen tuen merkityksestä lapsettomuushoidoissa. Palautteissaan he kertoivat ymmärtävänsä hyvin sen, että tahatonta lapsettomuutta kokevat tarvitsevat psykososiaalista tukea. Ammattilaiset kertoivat saaneensa koulutuksista paljon vinkkejä siitä, miten kohdata tulevaisuudessa asiakkaita. He uskovat koulutuksen ansiosta ymmärtävän paremmin tahattoman lapsettomuuden kokemusta ja sitä, kuinka kokonaisvaltainen aihe se on sitä kokevalle.

5.4 Vaikuttajatiimi ja matalan kynnyksen vaikuttaminen

Simpukan vaikuttajatiimi vahvistaa yhdistyksen vaikuttamistoimintaa sekä tuo siihen vapaaehtoisten ääntä. Tiimi koostuu vaikuttamistoiminnasta kiinnostuneista vapaaehtoisista, jotka valitaan hakemusten perusteella joka syksy. Toiminta on alkanut vuonna 2021.

Vuonna 2024 tiimissä toimi kaikkiaan 22 vapaaehtoista. Vuoden aikana järjestimme kuusi verkkotapaamista, joissa oli yhteensä 35 osallistujaa. Tapaamisissa työstettiin mielipidekirjoituksia, pohdittiin kunta- ja aluevaalivaikuttamista sekä työskenneltiin vuoden 2025 vertaistukiteeman parissa.

Palautteen mukaan osallistujat kokevat toiminnan merkitykselliseksi sekä kokevat voivansa tiimissä vaikuttaa tahattomasti lapsettomien asemaan.

Simpukan Vaikuta itse! -tehtävillä kuka tahansa voi helposti pienin teoin edistää ja tuoda näkyvämmäksi tahattomasti lapsettomien asiaa. Simpukan verkkosivuilta löytyy ohjeet 12 eri tehtävän tekemiseen. Tarkoituksena on madaltaa kynnystä tarttua vaikuttamistoimintaan sekä ulottaa sitä valtakunnallisesti yhä laajemmalle, ja myös pienemmille paikkakunnille. Vuoden 2024 aikana tehtäviä kuittasi tehdyiksi 19 henkilöä. Vaikuta itse -tehtäviä merkittiin tehdyksi yhteensä 20 kappaletta. Tehtävien kehittämistä ja niistä tiedottamista jatketaan vuonna 2025.

5.5 Simpukan Helmi -tunnustus

Vuoden 2024 Simpukan Helmi -tunnustus myönnettiin 11. toukokuuta Laura Leväselle ja Keskenmenoklubi-nimiselle Instagram-tilille. Levänen puhuu tilillä kokemuksistaan kahden myöhäisen keskenmenon jälkeen sekä jakaa ajatuksia ja vertaiskokemuksia keskenmenoista, kohtukuolemista ja tahattomasta lapsettomuudesta. Keskenmenoklubi on perustettu syyskuussa 2020.

Tunnustuspalkinnon saaja julkistettiin Simpukan järjestämässä verkkotilaisuudessa Lapsettomien lauantaina. Simpukan Helmi -palkinnon lisäksi tunnustusta jaettiin myös kunniainintoina. Tänä vuonna kunniaininnat osoitettiin kolmelle taholle.

Simpukan Helmi -kunniamaininta myönnettiin Veera Peipon Sateenkaariveera-nimiselle Instagram-tilille, jossa Peippo jakaa ajatuksiaan tahattomasta lapsettomuudesta, keskenmenoista, IVF-hoidoista sekä sateenkaariperheen arjesta. Hän on tuonut näkyväksi toistuvien keskenmenojen surua sekä jakanut ajatuksiaan hänen ja hänen puolisonsa lahjasoluhoidojen hoitopolusta.

Toisen kunniaininnan sai SYKE-verkoston Facebook-ryhmä. Ryhmää kiitettiin aktiivisesta tuen tarjoamisesta sekä kasvokkain että verkossa käytävien kohtaamisten muodossa.

SYKE-verkoston Facebook-ryhmä perustettiin joulukuussa 2013 tarjoamaan tukea niille tahattomasti lapsettomille, joiden kohdalla hedelmöityshoidot tai esimerkiksi adoptio ei ole enää ajankohtaista ja elämä jatkuu ilman lasta yksin tai kumppanin kanssa. SYKE-sana tulee lyhenteestä Simpukan yksin ja kaksin elävät.

Kolmas kunniaininta annettiin Helminauhan Facebook-ryhmälle, joka sai kiitosta lukuisista vertaistuellisista keskusteluista ja kohtaamisista. Helminauhan Facebook-ryhmä on tarkoitettu kaikille lahjasoluilla lasta toivoville ja lapsia saaneille. Ryhmä perustettiin Facebookiin toukokuussa 2014.

Vuoden 2024 Simpukan Helmi -raatiin kuului Simpukan työntekijöitä, Simpukan hallituksen puheenjohtaja Salli Moilanen, vuoden 2023 Simpukan Helmi -palkittu Nelly Juulia Kärkkäinen, Simpukan vuoden vapaaehtoinen Silja Vepsänrepo ja Felicitas Mehiläisen IVF-hoitaja Jenni Kaivola.

Raati totesi, että tänä vuonna myönnetyt Simpukan Helmi -tunnustukset tekevät näkyväksi vertaistuen merkityksen ja sen, että sosiaalisen median kautta vertaistuki voi kulkea aina mukana.

Raati valitsee vuosittain palkinnon saajan Simpukan saamien ehdotusten perusteella. Tunnustus myönnetään henkilölle tai taholle, joka on edistänyt tahatonta lapsettomuutta kokeneiden hyvinvointia ja asemaa yhteiskunnassa.

SIMPUKKA

LEHTI

6. Viestintä

Simpukka tuottaa monipuolisella viestinnällä tahattomasti lapsettomille kohderyhmilleen tietoa ja tukea sekä pyrkii edistämään tahattomasti lapsettomien asemaa yhteiskunnassa ja päätöksenteossa. Simpukka viestii aktiivisesti verkkosivuillaan ja somekanavissaan sekä tuo median, päättäjien, ammattilaisten ja suuren yleisön tietoon tahattomasti lapsettomia koskevia tarpeita, näkökulmia ja epäkohtia.

Teemme viestintää suunnitelmallisesti ja analysoimme viestinnän onnistumista säännöllisesti. Analytiikan perusteella kehitämme viestintää entistä paremmin kohderyhmiä ja tavoitteita palvelevaan suuntaan. Viestinnässä käytämme digimarkkinoinnin keinoja uusien kohderyhmiin kuuluvien henkilöiden tavoittamiseksi.

Vuonna 2024 Simpukan viestinnän kokonaisutavoittavuus oli huikea. Tavoitimme yhteensä 1 121 818 eri käyttäjää Simpukan Instagram-tilillä, Facebook-sivulla ja verkkosivuilla. Tämän lisäksi tavoitimme jäsenemme Simpukka-lehden kautta sekä tavoitimme uutiskirjeiden tilaajia, ammattilaisia, päättäjiä ja suurta yleisöä.

Simpukka näkyi mediassa useammin kuin koskaan ennen Simpukan historian aikana. Saimme medialta 64 haastateltavan välittämispyyntöä. Näistä yhteydenotoista syntyi 40 juttua, joista Simpukka mainittiin 36 jutussa. Joihinkin haastattelupyyntöihin emme löytäneet kokemusasiantuntijaa, kuten sijaissynnytyksestä kertovaa henkilöä tai esimerkiksi tietyllä alueella asuvaa henkilöä.

Julkaisimme 20 mediatiedotetta, joiden perusteella media teki 36 uutista. Simpukka mainittiin 114:ssä median eri julkaisussa ja Helminauha 13:ssa. Lapsettomuus oli juttujen aiheena 350 kertaa, sijaissynnytyks 42 kertaa ja lapsettomuushoidot 112 kertaa.

Media kirjoitti myös muun muassa hedelmällisyystiedon tarpeesta, Kela-korvauksista, keskenmenoista, sukusolujen lahjoittamisesta, syntyvyydestä ja tahattomasti lapsettomien työelämäsyrynnästä.

Olimme aktiivisia Instagramissa ja Facebookissa. Vähensimme X:n käyttöä ja teimme päätöksen tilin sulkemisesta vuoden 2025 alussa. Julkaisimme TikTokissa viisi videota, joissa muun muassa kerroimme, että Simpukan toiminta on aktiivista Instagramissa. LinkedIn-julkaisualustalla julkaisimme uutisiamme ja tiedotteitamme.

6.1 Vertaistuellinen tieto

Vuoden aikana tuotimme ja päivitimme Simpukan vertaistuellista tietoa. Vertaistuellinen tieto on empaattista ja ymmärtävää tietoa tahattomasta lapsettomuudesta ja sen kokemuksesta. Esimerkiksi verkkosivumme, somekanavamme, Facebook-ryhmämme, Simpukka-lehti, verkossa julkaistut henkilöhaastattelut, Simpukan opasvihkot, vertaisvideot ja Tarinoita lapsettomuudesta -blogi toimivat vertaistuellisen tiedon kanavina.

Simpukka-lehti

Simpukka-lehti on Suomen ainoa tahattomaan lapsettomuuteen erikoistunut asiantuntijalehti, jossa käsitellään lapsettomuuden fyysistä, psyykkistä, sosiaalista ja kulttuurista puolta. Lehti ilmestyi neljä kertaa vuoden 2024 aikana: maaliskuussa, kesäkuussa, lokakuussa ja joulukuussa.

Sosiaali- ja terveysjärjestöihin kohdistuvien massiivisten rahoitusleikkausten vuoksi teimme syksyllä 2024 päätöksen siirtää Simpukka-lehti sähköiseen muotoon vuoden 2025 alusta. Julkaisimme Simpukka-lehden 4/2024 sekä paperisena että sähköisenä ja uutisoimme muutoksesta.

Toiminnanjohtaja toimi lehden päätoimittajana. Lehden toimituskunta koostui vapaaehtoisista ja Simpukan työntekijöistä. Lehteä oli tekemässä 8 työntekijää, 16 vapaaehtoista, 1 taittaja, 4 mainostajaa ja 15 ammattilaista. Lehtiin haastateltiin yhteensä 41 henkilöä.

Lehteä suunniteltaessa huomioitiin yhdistyksen kaikki tahattomasti lapsettomat kohderyhmät. Näin varmistettiin, että lehti palveli kaikkia Simpukan jäseniä tasavertaisesti. Lehtien teemoina olivat Tahattomasti lapsettomana Suomessa, Lapsiperheellistymisen mahdollisuudet, Lopullisesti lapsettomana yhteiskunnassa ja Tahattoman lapsettomuuden heijastuksia.

Reilu kymmenen lehden henkilöhaastattelua ja uutista julkaistiin myös verkkosivuilla ja somekanavilla, jolloin saatiin jaettua laajemmin tietoa tahattomasta lapsettomuudesta, Simpukka-lehdestä ja yhdistyksestä.

Tarinoita lapsettomuudesta

Keräsimme vuonna 2024 yhteiskuntaan liittyviä kirjoituksia tahattomasta lapsettomuudesta. Kannustimme kohderyhmiämme tuomaan esille tahattomaan lapsettomuuteen liittyviä epäkohtia yhteiskunnassa. Etsimme erityisesti kannanottoja ja mielipidekirjoituksia, joiden avulla voisimme yhdessä edistää tahattomasti lapsettomien hyvinvointia Suomessa. Keräsimme tarinoita someseuraajilta, lehden lukijoilta, vapaaehtoisilta ja suurelta yleisöltä.

Kampanjasta kerroimme verkkosivuilla, somekanavissa ja Simpukka-lehdessä. Kampanjaan pystyi osallistumaan täyttämällä lomakkeen, johon sai liittää oman tarinansa. Saimme 14 lapsettomuustarinaa, joista 14 julkaistiin Tarinoita lapsettomuudesta -blogissa ja 6 myös Simpukka-lehdessä.

EI KENENKÄÄN ÄITI

"Syntyvyydestä keskustellaan paljon, joten yhteiskunnan tulisi rahoittaa lapsettomuushoitoja enemmän. Kaikilla ei ole mahdollisuutta käydä yksityisellä klinikalla."

2024

HANNE

"Minulla on rohkeutta kulkea kohti uusia unelmia, kun olen päästänyt irti äitiyteen liittyvistä unelmista. Koen myös olevani ihan oikeasti onnellinen, vaikka välillä on päiviä, jolloin tekisi mieli pyörittää omat puheeni. Tahaton lapsettomuus on ja tulee aina olemaan osa minua ja elämäntarinaani."

2024

BOOMERI

"Lapsettomuuden haitat paljastuvat koko karuudessaan vanhuudessa, kun avun tarve lisääntyy."

VAUVATON SYLI

"Esimerkiksi jos haluaa kovasti tietyn opiskelu- tai työpaikan ahkeruudella pääsee aika pitkälle. Tässä lapsi asiassa ei auta ahkeruus, sinnikkyys, eikä aina rahakaan."

2024

HAAVEISSA ADOPTIO

"Olen joutunut kohtaamaan työhaastatteluissa kysymyksen siitä onko minulla lapsia. Lapset tai lapsettomuus eivät kuulu kykyyni hoitaa työtehtävää, jota haen."

2024

UUSIA TAVOITTEITA KOHTI

"Lapsettomana löysin vertaistuen tärkeyden ja polun vapaaehtoistyön tekemiseen, joista saan merkityksen tunnetta ja iloa elämäni."

2024

Simpukan tuotteita

Myimme tuotteita, jotka lisäävät ymmärrystä tahattomasta lapsettomuudesta. Myimme muun muassa kirjoja ja opasvihkoja.

Simpukan opasvihkot olivat tarjolla vapaasti ladattavina sisältöinä Simpukan verkkosivuilla. Niitä pystyi tilaamaan myös painetussa muodossa Simpukan verkkokaupasta. Eri elämäntilanteissa olevat tahattomasti lapsettomat ja heidän läheisensä saivat jäsennellyä tietoa ja kenties uusia näkökulmia omaan tilanteeseensa Simpukan opasvihkoista ja verkkosivuiltamme.

Käänsimme tiiviin infomateriaalin tahattomasta lapsettomuudesta kokemuksena sekä lapsettomuuden hoidosta saameksi, saksaksi, somaliksi, viroksi ja venäjäksi.

Tilasimme tamperelaiselta muotoilijalta Satu Urvikolta kahdet simpukka-aiheiset korvakorut. Urvikko suunnittelee Imaginaatio-valmistuotemallistoonsa koruja ja sisustustuotteita, jotka A-Mekanisaatio Oy valmistaa. Yhteistyön tuloksena syntyivät kahdet erilaiset Simpukalle suunnitellut korvikset: laventelin väriset Helmi-korvakorut ja vaaleansiniset Pieni Simpukka -nappikorvakorut. Suomalaista koivuvaneria olevat korut tulivat myyntiin Simpukan verkkokauppaan 14.3.2024.

Tilasimme korviksia kahdessa erässä yhteensä 60 kappaletta. Koruja markkinoitiin ajatuksella, että moni käyttää Simpukka-korviksia tilanteissa, jotka vaativat voimia, hyväksyntää, rohkeutta tai luottamusta. Simpukka-korvikset tuovat turvaa ja lämpöä. Korut myytiin loppuun.

Suunnittelimme ja taitoimme kirjanmerkin, jossa on Et ole yksin -teksti sekä Simpukalle aiemmin tilattu Kamala luonto-sarjakuva, jossa ilves kaipaa ilveksenpentua, jota ei ole ikinä ollutkaan. Lähetimme kirjanmerkin joulumuistamisena vapaaehtoisillemme.

6.2 Tietoisuuskampanjat

Tietoisuuskampanjoiden tarkoituksena on nostaa esiin tahattoman lapsettomuuden kokemusta, edistää yhteiskunnallista keskustelua lapsettomuuteen liittyvistä asioista ja normalisoida tahattoman lapsettomuuden kokemusta. Kampanjoilla haluttiin lisätä ymmärrystä tahattoman lapsettomuuden kokemuksesta ja vähentää siihen liittyvää stigmaa.

Suurin tietoisuuskampanja oli Lapsettomien Simpukka-viikko 6.-12.5.2024 ja Lapsettomien lauantai 11.5.2025. Julkaisimme tiedotteen otsikolla Tahaton lapsettomuus on kriisi – Lapsettomien Simpukka-viikko 6.-12.5.2024. Tavoitimme 537 907 Instagram-käyttäjää ja 84 556 Facebook-käyttäjää. Simpukka mainittiin median julkaisuissa viikon aikana 10 kertaa.

Aprillipäivän lähellä julkaisimme tiedotteen otsikolla Aprillipila raskaudesta loukkaa tahattomasti lapsettomia: "Tuntuu kuin veitsen iskulta vatsaan". Tiedotteessa nostimme esille someseuraajien ajatuksia aprillipilasta, joka loukkaa ja satuttaa. Tavoitimme eri kanavillamme yhteensä 29 288 somekäyttäjää. Media julkaisi neljä uutista Simpukan tiedotteen pohjalta.

Syksyllä järjestimme tietoisuuskampanjan keskenmenoja kokeneiden päivänä 15.10. Julkaisimme tiedotteen otsikolla Keskenmenojen puutteellinen hoito voi johtaa lapsitoiveesta luopumiseen.

Tavoitimme 111 966 Instagram-käyttäjää ja 10 478 Facebook-käyttäjää.

Tavoitimme European Fertility Weekillä ja Miesten viikolla 4.-10.11.2025 yhteensä 642 212 käyttäjää somekanavillamme ja verkkosivuillamme. Julkaisimme tiedotteet otsikoilla Kun machomies astuu huoneeseen, kaikki naiset tulevat raskaaksi - onko lisääntymiskyvytön mies muiden silmissä vähemmän mies? ja "Pitääkö minun tulla näyttämään, miten niitä lapsia tehdään?" Tahattomasti lapsettomat miehet saavat loukkaavia kommentteja.

Simpukka oli mukana viestimässä myös endometrioosiviikolla, PCOS-viikolla ja parisuhdeviikolla. Huomioimme myös somessa valtakunnallisen kuolleiden lasten muistopäivän 23.9.2023.

6.3 Vaikuttamisviestintä

Vaikuttamisviestinnän tavoitteena on tukea Simpukan yhteiskunnallista vaikuttamista tuottamalla faktatietoa, pitämällä yllä keskustelua ja tuomalla esiin inhimillisiä näkökulmia.

Vaikuttamisviestinnän työkaluina käytimme tiedotteita, suoria sähköpostiviestejä päätöksentekijöille ja lausuntoja. Lisäksi tarjosimme medialle vaikuttamistyön tavoitteisiin liittyviä tarinoita ja haastateltavia. Vaikuttamistyön tavoitteita pidettiin yhteiskunnallisessa keskustelussa ja pyrittiin muokkaamaan yleistä asenneilmapiiriä tavoitteiden läpimenoa edistävään suuntaan.

Viestinnän yhtenä painopistealueena oli aktiivinen mediatiedotteiden tekeminen vaikuttamistyön osana. Simpukka julkaisi 20 mediatiedotetta seuraavista aihealueista:

- Tarinoita lapsettomuudesta: 1
- Simpukka palkitsee: 2
- Lapsettomuuden suru: 3 (Lapsettomien Simpukka-viikko, aprillipila)
- Lahjasoluteema: 4
- Työelämä: 1
- Lapsettomuushoidot: 4
- Keskenmenot: 1
- Sijaissynnytys: 5
- Hedelmällisyystieto: 3
- Miesten lapsettomuus: 2

Helsingin Sanomat julkaisi kaksi mielipidekirjoitustamme: vaikuttajatiimin mielipidekirjoitus Lapsettomat ikääntyvät jätetään yksin 2.3.2024 ja Lahjasoluperheet jätetään yksin sote-leikkauksien takia 30.5.2025.

Vaikuttamisviestintää teimme myös omille sidosryhmillemme uutiskirjeviestinnän avulla. Uutiskirjeillä tavoitettiin jäseniä, tahattomasti lapsettomia kohderyhmiä, hedelmöityshoitoja tarjoavia klinikoita ja kumppanijärjestöjä. Vaikuta itse! -tehtävien avulla pyrittiin aktivoimaan tahattomasti lapsettomia kohderyhmiä levittämään vaikuttamistyön avainviestejä flyereilla ja julisteilla omassa elinympäristössään.

Vuoden aikana seurasimme aktiivisesti viestinnän onnistumista mediaseurannan, verkkosivujen ja somekanavien kävijäseurannan avulla.

Instagramissa toteutimme Somessa sanottua -kyselyitä eri lapsettomuusteemoista sekä kysyimme muun muassa palautetta Simpukka-lehdestä.

Verkkosivuillamme vieraili 38 479 käyttäjää, jotka tekivät 112 802 sivunkatselua. Verkkosivuille avattiin toukokuussa hedelmällisyydestä kertova sivu. Verkkosivuilla julkaistiin muun muassa 124 ajankohtaisten uutista, 16 blogikirjoitusta ja 14 Simpukka-lehden uutista.

Luetuimmat sivut olivat lapsettomuuden hoito potilaalle, tapahtumat, Tarinoita lapsettomuudesta -blogi, Loputon odotus -blogipostaus, keskenmenon kokeneelle, vertaistuki Simpukassa ja mitä lapsettomuus on.

Simpukka näkyi Huomenta Suomen lähetyksessä viisi kertaa.

- Toiminnanjohtaja Piia Savio puhui 2.4. aiheesta Voiko raha nousta lapsitoiveiden tielle.
- Piia Savio ja Simpukan hallituksen jäsen Pyry Young keskustelivat 11.5. tahattoman lapsettomuuden kokemuksesta.
- Simpukan hallituksen jäsen Aura Kostainen toi 11.11. esille kokemuksiaan aiheesta Yllättävät tekijät voivat nousta lapsihaaveiden tilalle.
- Piia Savio toi 30.10. Huomenta Suomen keskusteluun Simpukan näkemyksiä yhdenvertaisesta lapsitoiveen mahdollistamisesta.
- Vihreiden kansanedustaja Alviina Alametsä puhui 5.12. juhlapuvustaan ja koruistaan, joilla halusi kunnioittaa Simpukan tekemää työtä. Hän kertoi myös lahjasoluhoidoista.

Piia Savio oli mukana Ylen Lapsettomien illassa verkossa syyskuussa. Piia Savio oli haastattelussa sekä vastaili chatissa kysymyksiin. Iltaan osallistui 50 000 suomalaista.

11.5.2024 Huomenta Suomi. Piia Savio ja Simpukan hallituksen puheenjohtaja Pyry Young.

7. VAPAAEHTOISET TOIMINNAN MAHDOLLISTAJINA

Simpukan vapaaehtoisina toimii elinvoimainen joukko tahattomasti lapsettomia mahdollistamassa yhdistyksen toiminnan. Tavoitteena on, että vapaaehtoistoimijoiden määrä on riittävä ja heidän valmiutensa vastaavat toiminnan tavoitteita. Simpukan vapaaehtoiset saavat tarvitsemaansa tukea vapaaehtoistehtävässä jaksamiseen. He saavat tarvittavat valmiudet ja resurssit tehtävässään suoriutumiseksi. Vapaaehtoiset kokevat tehtävänsä mielekkääksi.

Simpukassa voi toimia vapaaehtoisena:

- vertaistapaamisten vertaistoimijana
- teemaryhmien vertaistoimijana
- verkkovertaisena
 - chat-vertainen
 - Facebook-ryhmän moderaattori
- parisuhdetoiminnan vertaisohjaajana
- verkoston vapaaehtoisena, esimerkkinä SYKE-verkosto ja Kohtuuttomien verkosto
- tuettujen lomien vapaaehtoisena vertaisohjaajana
- vaikuttajatiimiläisenä
- Simpukka-lehden toimituskunnan jäsenenä
- hallituksen jäsenenä
- kokemusasiantuntijana
- luennoitsijoina

Vertaistuen toteuttamisessa ja kehittämisessä keskeistä on tarjota laadukasta, osaamista vahvistavaa ja vertaistoimijoiden keskinäisen tuen mahdollistavaa vapaaehtoisten koulutusta.

Vuonna 2024 järjestimme vertaistoimijoiden koulutusillan, jonka puhujana oli psykoterapeutti Mirka Paavilainen. Koulutusiltaan osallistui 14 vapaaehtoista vertaistoimijaa. Vertaistoimijoille järjestettiin myös viiden kerran työnohjaus, joka sisälsi etä- ja lähitapaamisia. Osallistujia siinä oli kahdeksan. Vapaaehtoisten koulutuspäivä järjestettiin Tampereella lokakuussa. Osallistujia oli viisi vapaaehtoista ja kaksi työntekijää. Simpukan vapaaehtoisille järjestettiin myös Helsingissä tarinateatterityöpaja. Siihen osallistui seitsemän vapaaehtoisena toimivaa. Kirjoita Simpukassa -koulutus järjestettiin kaksi kertaa, ja osallistujia oli yhteensä 18. Syksyn chat-ohjaajien koulutukseen osallistui 3 henkilöä.

Vuonna 2024 järjestettiin vertaistoimijoiden jatkuvaa starttikoulutusta verkossa. Se on suunnattu kaikille vertaistoimijoiksi ryhtyville ja sitä harkitseville. Starttikoulutus sisältää Vertaisohjaajan tietopaketti -materiaalin ja verkkokoulutuksen Surveypal-lomakkeen muodossa sekä keskustelun Simpukan työntekijän kanssa. Starttikoulutuksen suoritti vuoden 2024 aikana 21 henkilöä.

Vertaisohjaajien tuki

Vuoden aikana järjestimme neljä kaikille vapaaehtoisille tarkoitettua vapaaehtoisten videotapaamista. Osallistujia oli vuoden aikana yhteensä seitsemän. Toisessa syksyn tapaamisessa ei ollut yhtään osallistujaa ja toisessa vain yksi osallistuja. Vertaistoimijoille lähetettiin vuoden aikana yhteensä seitsemän tiedotemaista viestiä sähköpostitse. Vapaaehtoiseihin oltiin myös henkilökohtaisesti yhteydessä eri viestintäkanavien kautta tarpeen mukaan. Vertaistoimijoille on myös oma Facebook-ryhmä Simpukan vertaistoimijat, jossa voi kohdata muita vapaaehtoisia sekä Simpukan työntekijöitä.

Simpukan vuoden vapaaehtoinen

Simpukka valitsee vuosittain vuoden vapaaehtoisen kerättyjen ehdotusten perusteella. Vuonna 2024 tunnustuksen sai Roosa Reponen. Hän on puhuja, kehittäjä ja vaikuttaja.

Koulutettuna kokemusosaajana eli kokemusasiantuntijana ja kokemustoimijana hänen vapaaehtoistoimintansa keskiössä ovat erityisesti harvinaisten sairauksien sekä tahattoman lapsettomuuden monet, monipuoliset teemat.

Reponen on osallistunut Simpukan järjestämiin terveydenhuollon ammattilaisille ja päättäjille suunnattuihin koulutuksiin, joissa hän on tuonut esille tahattoman lapsettomuuden kokemusta. Simpukan asiantuntijatiimi valitsi vuoden 2024 vapaaehtoisen kohderyhmältä tulleiden ehdotusten joukosta. Ehdotuksia oli mahdollista tehdä 5.10.–10.11.2024 Simpukan verkkosivuilla ja somekanavissa julkaistulla lomakkeella.

Roosa Reponen. Kuvaaja Jesse Reponen.

8. HELMINAUHA-HANKE

2022–2024

Vuosi 2024 oli Helminauha-hankkeen kuudes ja viimeinen toimintavuosi. Hanke käynnistyi keväällä 2019. Hanke tarjosi tietoa ja tukea lahjasoluilla lasta toivoville ja lapsen saaneille lahjasoluperheille sekä heitä työssään kohtaaville ammattilaisille. Vuoden 2024 aikana tiedon ja tuen tuottamista jatkettiin myös lahjasoluilla alkunsa saaneille aikuisille. Helminauhan tavoite on, että vanhemmat saavat tietoa ja tukea lahjasoluilla lapsiperheellistymiseen ja lapsen alkuperään liittyvien kysymysten käsittelyyn sekä valmiuksia puhua lasten kanssa lahjasolusta.

Hankkeen kuudes toimintavuosi eteni hankesuunnitelman mukaisesti. Valtakunnallinen toiminta oli pääosin verkossa ja etänä Zoom.us-alustalla, mutta myös kasvokkaisia tilaisuuksia järjestettiin paljon eri paikkakunnilla. Kasvokkaista vertaistukea tarjottiin sekä paikallisesti että etänä (27 kertaa), ja anonyymiä tukea oli tarjolla vertaischateissa (13 kertaa). Hanke järjesti kaksi ammattilaisverkoston tapaamista. Ammattilaisia kohdattiin myös useita satoja ammattilaispäivillä sekä heille järjestettiin useita koulutuksia yhteistyössä muiden järjestöjen kanssa.

Vuonna 2024 hankkeessa järjestettiin yhteensä viisi perhevalmennusta: kolme sateenkaariperheille ja kaksi itsellisille vanhemmille. Ohjaajina toimivat koulutetut vertaistoimijat yhteistyössä hanketyöntekijöiden kanssa. Lisäksi vuoden 2024 aikana järjestettiin yhdeksän lahjasolusta lapselle puhumisen iltaa, jotka ovat tiivis lyhennelmä pitkän valmennuksen ydinasioista.

Perhevalmennuksissa ja lahjasolusta lapselle puhumisen illoissa tarjottiin vanhemmille kattavasti tietoa lahjasolusta lapselle puhumisen teemoista. Osallistujat pääsivät myös keskustelemaan aiheesta vertaistensa kanssa. Osallistujia oli yhteensä 156.

Hankkeessa toteutettiin toinen viikonlopun mittainen perhevalmennuksen ohjaajakoulutus perhevalmennuksen käyneille vanhemmille. Hankkeessa toteutettiin myös lahjasoluilla alkunsa saaneiden ja lahjasoluvanhempien kehittäjätiimien yhteinen työpajapäivä. Lahjasoluilla alkunsa saaneille aikuisille tarjottiin vertaistukea etänä Zoomissa.

HELMINAUHA

Helminauha-hankkeen kuudentena toimintavuonna

- Järjestettiin viikonlopun mittainen perhevalmennuksen ohjaajakoulutus.
- Pidettiin viisi perhevalmennusta: kolme sateenkaariperheille ja kaksi itsellisille vanhemmille. Ohjaajina toimivat koulutetut vertaistoimijat yhteistyössä hanketyöntekijöiden kanssa.
- Järjestettiin kaksi kasvokkaista ja seitsemän etänä toteutettua lahjasolutaustasta lapselle puhumisen iltaa.
- Haettiin ja saatiin MTLH:lta kaksi tuettua lomaa: toinen kahden vanhemman perheille ja toinen itsellisten vanhempien perheille. Lomilla oli mukana vapaaehtoisia vertaisperheitä.
- Järjestettiin viikonlopun mittainen perheleiri Hauholla yhteistyössä Lasten Kesä ry:n kanssa. Mukana oli vapaaehtoisia vertaisperheitä.
- Toteutettiin työpaja oman taustan käsittelyyn lahjasolutaustaisille lapsille yhteistyössä Tampereen seudun sateenkaariperheet ry:n kanssa.
- Tarjottiin mahdollisuuksia vertaistapaamisiin kasvokkain sekä etänä ja tuettiin vapaaehtoisia vertaistoimijoita. Perustettiin uusia vertaisryhmiä. Kasvokkaista vertaistukea oli tarjolla yhdeksällä paikkakunnalla 15 ryhmässä.
- Jatkettiin toiminnan kehittämistä yhdessä lahjasoluilla lapsia saaneista vanhemmista ja lahjasoluilla alkunsa saaneista aikuisista koostuvien kehittäjätiimien kanssa. Toteutettiin heidän kanssaan yhteinen työpajapäivä.
- Tavattiin lahjasoluperheiden kanssa työskenteleviä ammattilaisia hankkeen koordinoimissa ammattilaisverkoston tapaamisissa ja tehtiin laajasti verkostoyhteistyötä sekä tavattiin hedelmöityshoitoklinikoiden henkilökuntaa.

Koulutus ammattilaisille

Lahjasoluhoidoilla alkunsa saaneiden kokemukset, tiedon ja tuen tarpeet

ZOOMISSA
TORSTAINA
7.11.2024
KLO 14-15.30

Timo Ramu
Lahjasoluhoidoilla alkunsa saanut

Maiju Tokola
Psykoterapeutti,
Terapiatalo Tunnetila

Riikka Airo
Psykoterapeutti,
Terapiatalo Tunnetila

HELMINAUHA
HANKE

Perhevalmennus

Lahjasoluilla lapsia saaneille itsellisen vanhemman perheille

HELMINAUHA
HANKE

- Järjestettiin kolme asiantuntijavetoista verkkoluentoa, joilla oli puhujina myös kokemusasiantuntijoita sekä toteutettiin verkkosivuille pysyvät verkkoluennot lahjasolusta lapselle puhumisen teemoista.
- Järjestettiin yhteistyössä Kumppanuusvanhemmaksi-hankkeen kanssa viisi koulutusta perheitä kohtaaville ammattilaisille.
- Tehtiin valtakunnallinen postituskampanja hedelmöityshoitoklinikoille.
- Tuotettiin uutta suomenkielistä lahjasolusteemaista tietoa hankkeen kotisivuille ja @helminauhaperheet-Instagram-tilille.
- Toteutettiin lahjasolutietoisuutta lisäävä kampanjaviikko yhteistyössä kokemuksen omaavien kanssa. Toteutettiin viikon aikana verkkoluentoja, Instagram-livejä ja vertaistukea sekä tarjottiin tietoa sosiaalisessa mediassa ja laajemmin medioissa.

Helminauha-hankkeen kuudentena toimintavuotena jäi toteutumatta tai toteutettiin toisin kuin hankesuunnitelmaan oli kirjattu:

- Yksi nais-miespareille ja yksi sateenkaariperheille suunnattu perhevalmennus jäi pitämättä.
- Verkkoluentojen määrää karsittiin ja niiden tilalle tehtiin pysyvät verkkoluennot lahjasolusta lapselle puhumisen teemoista.

Pohjoismaisten lapsettomuusjärjestöjen tapaaminen Helsingissä 6.–8.9.2024.

4.10.2024 Helminauha varhaiskasvatusmessuilla.

9. YHTEISTYÖ

Yhdistyksessä on vahva usko yhteistyön voimaan. Simpukka tekee yhteistyötä erityisesti tahojen kanssa, joiden piiriin kuuluu tahattomasti lapsettomia tai jotka työskentelevät lapsettomuuteen liittyvien asioiden parissa. Yhteistyötä tehdään myös yli toiminnan sisältöihin liittyvien rajojen. Yhteistyön avulla Simpukka on kokoaan suurempi toimija.

Simpukan yhteistyökumppaneita ovat:

- Adoptioperheet ry
- Fertility Europe
- Ferring Lääkkeet Oy
- Fertiment Oy
- Helsingin kaupunki, perhe- ja sosiaalipalvelut
- Korento ry
- Käpy - Lapsikuolemaperheet ry
- Lapsettomuusklinikat, julkiset ja yksityiset
- Lapsettomuusterapeutit
- Lasten Kesä ry
- Maaseudun terveys- ja lomahuolto ry
- Merck Oy
- Mieli - Suomen Mielenterveys ry, Tukinet
- Monimuotoiset perheet -verkosto
- PALKO, Palveluvalikoimaverkosto
- Parisuhdekeskus Kataja ry
- Pirkanmaan Syöpäyhdistys
- Raskaudenaikaisen menetyksen kokeneet Tähti ry
- Sateenkaariperheet ry
- Suomalainen Lääkäriseura Duodecim
- Suomen evankelis-luterilainen kirkko
- Suomen gynekologiset syöpäpotilaat ry
- Suomen Uusperheiden Liitto
- Tampereen kaupunki
- Vammaisten naisten valtakunnallinen yhdistys Rusetti ry
- Väestöliitto
- Yhden vanhemman perheiden liitto YVPL
- Yhteiset Lapseemme ry

Simpukka on Fertility European, Hyvinvointialan liitto ry:n, Väestöliiton, Kansalaisareenan ja Suomen Sosiaali ja Terveys ry:n (Soste ry) jäsen.

10. TALOUS JA HALLINTO

Henkilöstö ja toimisto

Yhdistyksessä työskenteli 7 työntekijää vuonna 2024. Simpukan toimiston väkeen kuuluivat toiminnanjohtaja, järjestösihteeri, vertaistukikoordinaattori, viestinnän asiantuntija sekä Helminauha-hankkeen hankevastaava ja hankesuunnittelija. Lisäksi vuoden 2023 tapaan vuodelle 2024 myönnettiin STEA:n rahoitus osatyökykyisen henkilön tai nuoren palkkaamiseen Paikka auki -ohjelman kautta. Uusi järjestötyöntekijä aloitti tehtävässään 13.5.2024. Hän koordinoi vaikuttajatiimiä, chattareita ja Vaikuta Itse -toimintaa ja -tehtäviä sekä osallistui järjestön muihin tehtäviin.

Vuonna 2024 järjestötyöntekijän työpöydällä oli erityisesti sijaissyntytyskyselyn analysointi ja raportin teko. Raportti valmistuu maaliskuussa 2025. Myös vuodelle 2025 STEA on myöntänyt rahoituksen Paikka auki -järjestötyöntekijän palkkaamiseen.

Vuoden 2024 keväällä joukkoomme liittyi kolmen kuukauden ajaksi yhteiskuntatutkimuksen maisteriopiskelija Vilma Väyrynen. Työharjoittelun päätteeksi hän aloitti työn Paikka auki -työntekijänä vuoden määräaikaisessa työsuhteessa.

Henkilöstö osallistuu aktiivisesti omaa osaamistaan ja toiminnan kehittämistä edistäviin koulutuksiin.

Vuonna 2024 henkilöstö osallistui yhteensä 23 kertaa lyhyisiin muutaman tunnin tai päivän mittaisiin koulutuksiin, joiden katsottiin edistävän työn tavoitteita. Lisäksi toiminnanjohtaja osallistui esihenkilö- ja työhyvinvointikoulutuksiin 7 kertaa ja Helminauha-hankkeen hankevastaava sai päätökseen lyhytterapeuttisen työotteen perustaidot -koulutuskokonaisuuden ja suoritti kahden päivän mittaisen tunnekeskeinen terapia -koulutuksen.

Hyvinvointi ja työssä jaksaminen sekä työpaikan positiivinen ja kaikkia kunnioittava ilmapiiri ovat tärkeitä Simpukassa. Simpukan toimintaa ja työyhteisön hyvinvointia edistettiin kehittämisspäivissä 6 kertaa vuoden aikana sekä viikoittain viikkopalavereissa. Lisäksi työhyvinvointia edistettiin virkistyspäivien (2) ja kulttuuri- ja liikuntaedun avulla. Työntekijät ja esihenkilö kävivät kuukausittain työhyvinvointiin keskittyvän Mitä kuuluu -keskustelun kahden kesken ja kehityskeskustelun joulukuussa.

Yhdistyksen toimisto sijaitsee Tampereella osoitteessa Tampellan Esplanadi 8 B LH 35. Simpukan toimistolla järjestetään erilaisia tilaisuuksia ja keskusteluryhmien kokoontumisia. Myös hallitus ja eri työryhmät tapaavat toimiston tiloissa. Joulukuussa 2024 Käpy ry muutti tiloihimme alivuokralaiseksi.

Hallitus

Yhdistyksen hallitukseen kuului vuonna 2024 puheenjohtaja Salli Moilasan lisäksi kahdeksan jäsentä. Yhdistyksen varapuheenjohtaja vuonna 2024 oli Pyy Young. Yhdistyksen hallitus kokoontui kuusi kertaa ja hallituksen työryhmä (henkilöstötyöryhmä) kerran. Toiminnanjohtaja toimi hallituksen esittelijänä ja sihteerinä ja veti työryhmätyöskentelyä. Hallitus arvioi vuoden lopulla toimintaansa itsearviointina.

Jäsenkokouksia järjestettiin kaksi. Vuoden aikana päivitettiin henkilöstöohje.

Vuosille 2025–2026 hallitukseen valittiin puheenjohtajan lisäksi kahdeksan varsinaista jäsentä. Hallituskaudelle 2025–2026 oli ehdolla seitsemän ehdokasta. Ehdokkaiden joukossa oli sekä uusia ehdokkaita että jo edellisenä kautena hallituksessa mukana olleita. Hallitukseen valittiin äänestyksen perusteella neljä uutta jäsentä. Hallituksen puheenjohtajana jatkoi Salli Moilanen. Varapuheenjohtajaksi valittiin Jesse Reponen.

Simpuukan hallitus 2024.

Talous

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskuksen (STEA) yleisavustus ja projektiavustukset antavat perusedellytykset yhdistyksen toiminnalle. Sosiaali- ja terveysjärjestöjen rahoituslaki uudistettiin ja uusi rahoitusmalli otettiin käyttöön vuoden 2024 alusta. Sosiaali- ja terveysjärjestöjen rahoituksen näkökulmasta moni asia muuttui. Järjestöjen avustukset, jotka on tähän asti rahoitettu rahapelitoiminnan tuotoilla, siirtyivät osaksi valtion budjettirahoitusta ja hallituskausikohtaisia ratkaisuja.

Tämän muutoksen, eduskuntavaalien ja Suomen valtion talouden leikkausten johdosta järjestöjen rahoitus muuttui vuoden 2024 aikana täysin ennustamattomaksi. Syksyllä 2024 saimme tiedon, että vuodelle 2025 Simpukan yleisavustusta tullaan leikkaamaan 4 % ja näin ollen Simpukan yleisavustus pienenee noin 7310 euroa. Avustusleikkauksen vuoksi vuoden 2025 alusta Simpukka-lehden painetusta versiosta luovutaan ja lehti siirtyy näköislehtenä verkkoon. Lehti ilmestyy jatkossakin neljä kertaa vuodessa ja säilyy sisällöltään samana.

Lisäksi Helminauha-hankkeelle suunniteltu kohdennetun yleisavustuksen hakeminen ei ollut mahdollista. Helminauha-hankkeen (2022–2024) siirtyvän avustuksen turvin Helminauhan toimintaa voidaan jatkaa vuonna 2025 yhden työntekijän työpanoksella. Vuoden 2026 yleisavustuksen määrästä ei ole vielä tietoa.

Simpukassa kehitämme jatkuvasti muuta varainhankintaa toiminnan turvaamiseksi. Avustusten lisäksi tuottoja tulee jäsenmaksuista ja materiaalityyminnistä. Jäsenlehden ilmoitusmyynnillä rahoitetaan lehden painokuluja ja internetsivujen ilmoitusmyynnillä internetsivuston ylläpitokuluja ja kehittämistä. Vuonna 2025 jatketaan rahankeräyksen turvin erilaisia varainhankinnan keinoja, esimerkkinä Mobilepay ja Lahjoittamo.

Järjestösihteeri vastasi kirjanpidosta ja laskutuksesta. Taloutta seurattiin kuukausittaisilla toiminnanjohtajan, hankevastaavan ja järjestösihteerin talouspalavereilla. Yhdistyksen tilinpäätös oli 30 989,73 euroa ylijäämäinen. Ylijäämän taustalla on oma varainhankinta: yllättäen saatu merkittävä lahjoitus, mainostulojen hienoinen kasvu, tuotemyynti ja edellisvuotta isompi jäsenmäärä. Ylijäämä auttaa varautumisessa järjestörahoitusten epävarmaan tulevaisuuteen ja Helminauha-toiminnan turvaamisessa vuoden 2025 loppuun.

OTA YHTEYTTÄ

TAMPELLAN ESPLANADI 8 B LH35
33100 TAMPERE
+358 40 084 4823
SIMPUKKA@SIMPUKKARY.FI
SIMPUKKARY.FI

SIMPUKKA
